

Előterjesztés

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi
Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

26

Előterjesztő: dr. Eröss Gábor alpolgármester

A képviselő-testületi ülés időpontja: 2023. április 27.

..... sz. napirend

Tárgy: Javaslát a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv megvalósulásáról szóló beszámoló és a 2023-2024-es klímavédelmi célok elfogadására

A napirendet **nyilvános** ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához **egyszerű** többség szükséges.

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: KERÜLETGAZDÁLKODÁSI ÜGYOSZTÁLY

KÉSZÍTETTE: DR. LENNERT ZSÓFIA IRODAVEZETŐ, VARGA VIKTÓRIA IRODAVEZETŐ-
HELYETTES

PÉNZÜGYI FEDEZETET NEM IGÉNYEL:

JOGI KONTROLL:

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

DR. LEHOCZKY BALÁZS
ALJEGYZŐ

Költségvetési és Pénzügyi Bizottság véleményezi -

Szociális, Egészségügyi, Lakásügyi és Oktatási Bizottság véleményezi -

Tulajdonosi, Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottság véleményezi -

Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság véleményezi X

Határozati javaslat:

A Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság javasolja a képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását és elfogadását.

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) 2019. november 7-ei alakuló ülésén - ellenszavazat nélkül - klíma vészhelyzetet hirdetett, és deklarálta, hogy bár a klímaváltozást globális folyamatok váltják ki, melyekre Józsefvárosnak kevés hatása van, a nem kívánatos hatásai ellen helyben kell elkezdeni a védekezést, mindvégig koncentrálni arra, hogy az üvegházhatású gázkibocsátást helyben is drasztikusan csökkentjük. Ennek jegyében határozta meg a Képviselő-testület a jelen előterjesztés tárgyát képező főbb beavatkozási területeket. Ezt

ÉRKEZETT

2023 ÁPR 19.

1330

Vh¹

követően a Képviselő-testület a 9/2020. (I. 30.) határozatával elfogadta a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Tervet, amely levegő, környezet és társadalmi érintettségű védelmi intézkedések részletes leírását tartalmazza.

A Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv hatékony végrehajtásának, illetve felülvizsgálatának érdekében beszámoló készült, melyet a Képviselő-testület 466/2021. (VII. 22.) határozatával fogadott el 2021. július 22-én.

Az Intézkedési Tervvel összhangban további szakmai programok készültek és kerültek elfogadásra a Képviselő-testület által.

Józsefváros Klímastratégiája három körös egyeztetést követően 2021 júniusában készült el, majd azt a Képviselő-testület a 334/2021. (VI. 03.) határozatával fogadta el. Józsefváros Klímastratégiája a kerület klímavédelemmel kapcsolatos jövőképét, célrendszert és a részletesen kidolgozott intézkedéseket mutatja be négy stratégiai célt kiemelve, melyek a következők: klímabarát város, nincs utca zöld nélkül, egészséges utcák és klímabarát társadalom.

A Józsefvárosi Önkormányzat Fenntartható Energia- és Klíma Akció Tervének (SECAP) elfogadásáról 2022 júniusában döntött a Képviselő-testület a 200/2022. (VI. 23.) határozatával. A dokumentum felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyek révén 2030-ra minimum 40%-os CO₂-kibocsátás-csökkenést kíván elérni a kerület. Az Akcióterv első fejezete a klímastratégiára alapozva feltárja a kerülethez kötődő CO₂-kibocsátások mértékét és forrásait, hogy a helyi adottságok figyelembevételével olyan energiahatékonysági és megújuló energiaforrásokat felhasználó megoldásokat, energiatakarékosági intézkedéseket, valamint közlekedést modernizáló fejlesztéseket mutasson be, amelyekkel az önkormányzat elérheti a kitűzött célt. A klímaadaptációs fejezet pedig felméri a kerületet veszélyeztető éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatokat, és ajánlásokat fogalmaz meg ezek megelőzésére, mérséklésére.

A három dokumentum funkciója különböző, de céljuk azonos: élhetőbb, fenntarthatóbb, „zöldebb”, klímatudatosabb Józsefváros megteremtése.

A mellékletben található beszámoló első része a 2021 óta elvégzett klímavédelmi intézkedéseket, a második része pedig a következő időszak megvalósításra váró klímavédelmi céljait mutatja be. A mellékelt dokumentum rövid vezetői összefoglalót is tartalmaz a legfontosabb intézkedésekről.

II. A betérjesztés indoka

A Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Tervről készült beszámolót 2021. júliusában fogadta el a Képviselő-testület, így időszerűvé vált a megvalósulásról szóló beszámoló, valamint a 2023-2024-es klímavédelmi célok meghatározása.

III. A döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja, hogy a Képviselő-testület elfogadja a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv megvalósulásáról szóló beszámolót és a 2023-2024-es klímavédelmi célokat.

A döntés nem igényel pénzügyi fedezetet.

IV. Jogszabályi környezet

Az Möt. 13. § (1) bekezdésének 11. pontja alapján helyben biztosítható közfeladatok közé tartozik a helyi környezet- és természetvédelem.

A Képviselő-testület 9/2020. (I. 30.) határozata a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv elfogadásáról.

A Képviselő-testület 466/2021. (VII. 22.) határozata a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv hatékony végrehajtásáról, illetve felülvizsgálatáról szóló beszámoló elfogadásáról.

Vh²

A Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2014. (XI. 06.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) 7. melléklet 4. pont 4.4.6. alpontja alapján a Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság „figyelemmel kíséri a kerület környezet- és természetvédelmi helyzetét, a környezetvédelmi előírások érvényesítését”.

Az Mötv. 46. § (1) bekezdése és az SZMSZ 13. § (2) bekezdése alapján az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni. Az SZMSZ 30. § (1) bekezdése alapján a határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges.

Fenti rendelkezések alapján javaslom az alábbi határozat elfogadását.

Melléklet (klímavédelmi szempontokra tekintettel a melléklet nem kerül papír alapon kiosztásra a képviselő-testületnek, valamint az előterjesztést véleményező bizottságnak):
Beszámoló a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv megvalósulásáról és a 2023-2024-es klímavédelmi célok meghatározása

Határozati javaslat
Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2023. (... ..) határozata

A Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv megvalósulásáról szóló beszámoló és
2023-2024-es klímavédelmi célok elfogadásáról

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. elfogadja az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv megvalósulásáról szóló beszámolót és a 2023-2024-es klímavédelmi célokat;
2. felkéri a polgármestert, hogy a 2024. évi költségvetés tervezésekor a klímavédelmi célokat vegye figyelembe.

Felelős: polgármester

Határidő: az 1. pont esetében: 2023. április 27., a 2. pont esetében: 2024. évi költségvetés tervezése

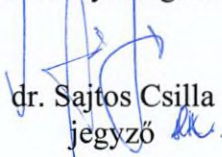
A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Kerületgazdálkodási Ügyosztály

Budapest, 2023. április 19.

Dr. Erőss Gábor
alpolgármester

Törvényességi ellenőrzés:

dr. Sajtó Csilla
jegyző

**Beszámoló a Józsefvárosi Klímavédelmi
Intézkedési Terv megvalósulásáról
és a
2023-2024-es klímavédelmi célok
meghatározása**

Tárgyalja: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete
Képviselő-testületi ülés: 2023. április 27.
A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a .....
/2023 (.....). határozatával fogadta el.

Tartalom

1. Vezetői összefoglaló	5
2. Bevezető háttér.....	7
3. Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv (SECAP)	8
4. Klíma- és környezetvédelmi pályázatok	9
4.1. „Zöld udvar” pályázat	9
4.2. Egyéb klímavédelmi pályázatok (Árnyékolási, Homlokzatzöldítési és Gangzöldítési pályázat)	10
4.3. „Telkes Mária józsefvárosi társasházi zöldítési és klímavédelmi program”	10
4.4. „Fogadj örökbe egy közterületet!” pályázat	11
5. Energetika	12
5.1. Energiaválság	12
5.2. Energetikai témájú pályázatok	13
5.2.1. EUFCF – European City Facility – Városokkal a városokért – helyi fenntartható energetikai beruházások támogatása	13
5.2.2. LIFE-2022-CET-RENOPUB - „Köztulajdonú épületek felújítási hullámát elősegítő struktúrák kiépítése”	14
5.2.3. LIFE-2022-CET-ENERPOV - „Épületekkel kapcsolatos beavatkozások tervezése sérülékeny városnegyedekben”	14
5.2.4. LIFE-2022-CET-ENERCOM - „Energiaközösségeket támogató eszközök kidolgozása”	15
5.2.5. Energy Poverty Advisory Hub (EPAH)	15
5.3. Energetikai adatbázis.....	16
5.4. Energetikai auditok önkormányzati épületeken	16
5.5. RenoPont Energetikai Otthonfelújítási Központ és PowerPoor iroda nyitása	16
5.6. Otthonfelújítási program	17
6. Közlekedés, mobilitás	17
6.1. „Tedd le a kocsit!” pályázat	17
6.2. Kerékpárvásárlás támogatása	18
6.3. Önkormányzati kerékpárok	18
6.4. Kerékpáros programok.....	19
6.5. Elektromos gépjármű beszerzés	19
6.6. Mikromobilitási pontok.....	19
6.7. Bubi rendszer bővítése	20
6.8. Közösségi közlekedés fejlesztése.....	21
6.9. Közösségi közlekedési bérlet támogatás	21
7. Szemléletformálás	21
7.1. Polgármesteri Hivatal.....	21
7.2. Óvodai csoportok	22
7.3. Lakosság.....	22

8.	Tudatos Hivatal.....	22
8.1.	Autómentes nap.....	23
8.2.	Energetikai kérdések.....	23
8.3.	Szelektív hulladékgyűjtés.....	23
8.4.	Kommunikáció.....	24
9.	Lakossági hulladékkezelés.....	24
9.1.	Komposztláda-program.....	24
9.1.1.	Lakossági komposztláda pályázat.....	24
9.1.2.	Intézményi komposztláda pályázat.....	24
9.2.	Használt háztartási olaj gyűjtése.....	25
10.	Komplex intézkedéseket magukba foglaló kerületben zajló városfejlesztési projektek.....	26
10.1.	Blaha Lujza tér megújítása.....	26
10.2.	Somogyi Béla utca megújítása.....	27
10.3.	Kiss József utca - Népszínház utca torkolat közterésítése.....	28
10.4.	Bacsó Béla utca megújítása.....	29
10.5.	Déri Miksa utca megújítása.....	30
10.6.	Parkolási Stratégia megalkotása, közterek visszavétele.....	31
11.	Zöldfelület növelés.....	32
11.1.	Közösségi kertek.....	32
11.1.1.	Grundkert.....	32
11.1.2.	Tolnai kert.....	33
11.2.	Kálvária tér zöldítése.....	34
11.3.	Önkormányzati tulajdonú házak udvarainak zöldítése.....	34
11.4.	Utcafásítási program.....	35
11.4.1.	A józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló 28/2014. (VII. 01.) önkormányzati rendelet módosítása.....	35
11.4.2.	Faültetés „Nincs utca zöld nélkül”.....	35
11.4.3.	TÉR_KÖZ pályázat – felújítás, fásítás.....	36
11.4.4.	Zöldítsük ki Budapestet!.....	36
12.	Védelmi intézkedések télen, nyáron.....	36
13.	2023- 2024-es klímavédelmi célok.....	37
13.1.	SECAP Felülvizsgálat.....	37
13.2.	Klímavédelmi pályázatok.....	38
13.2.1.	Telkes Mária józsefvárosi társasházi zöldítési és klímavédelmi program.....	38
13.2.2.	Kerékpáros közlekedés támogatása.....	38
13.2.3.	„Fogadj örökbe egy közterületet! 2023”.....	39
13.3.	Energetika.....	39
13.3.1.	„Energiaszegénység csökkentése és a klíma-reziliencia javítása a Magdolna és az Orczy negyedben” Beruházási Koncepció kidolgozása.....	39

13.3.2.ComActivate Program: Épületekkel kapcsolatos beavatkozások tervezése sérülékeny városnegyedekben	39
13.3.3.Napelemes rendszer telepítése a Katica bölcsőde és óvoda közös épületén	40
13.3.4.EPAH projekt.....	40
13.3.5.Folyamatos energia-monitoring, az energiagazdálkodási adatbázis használata	40
13.3.6.Otthonfelújítási program.....	41
13.4.Közlekedés, mobilitás.....	41
13.4.1. Csarnok-Népszínház-Magdolna Forgalomcsillapítási Projekt	41
13.4.2. Kerékpáros programok.....	42
13.5.Szemléletformálás.....	43
13.5.1. Hulladékkezelési szemléletformálás	43
13.5.2. Óvodai Programok	44
13.5.3. Környezetvédelmi Program.....	44
13.6.Komplex intézkedéseket magukba foglaló kerületben zajló városfejlesztési projektek és zöldfelület-fejlesztési tervek	44
13.6.1. Extenzív Zöldterület.....	44
13.6.2. Mikroparkok – Zsebparkok.....	45
13.6.3. Koszorú utca 26. saroktelek átalakítása és új közösségi kertek kialakítása	45
13.6.4. Alföldi utca – Népszínház utca torkolat közterésítése	45
13.6.5. Bacsó Béla utca megújítása.....	46
13.6.6. Práter utca megújítása	47
13.6.7. Horváth Mihály tér átalakítása	48
13.6.8. Illés utca felújítása.....	49
13.6.9. Losonci tér megújítása	50
13.6.10.Szeszgyár utca megújítása	51
13.6.11.Utcafásítási Program	52
13.6.12.Krúdy és Mária utcák megújítása.....	53

1. Vezetői összefoglaló

A Képviselő-testület a 9/2020. (I. 30.) számú határozatával elfogadta a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Tervet, amely dokumentum a környezet- és klímavédelmi intézkedések részletes leírását tartalmazza. Jelen beszámoló első része a 2021 óta elvégzett klímavédelmi intézkedéseket, a második része pedig a 2023-2024-es évek megvalósításra váró klímavédelmi céljait mutatja be.

A megvalósult klímavédelmi intézkedések bemutatása a Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervvel (SECAP) kezdődik, mely felméri a település jelenlegi energetikai helyzetét és megoldási javaslatokat nyújt az energiafelhasználás mérsékléséhez és a káros klímahatások elleni védekezéshez.

A Klíma- és környezetvédelmi pályázatok fejezet sorra veszi a 2020 óta kiírásra került társasházi és lakossági pályázatokat és röviden beszámol azok tartalmáról, valamint azok eddig megvalósult eredményeiről. („Zöld udvar” pályázat, „Telkes Mária józsefvárosi társasházi zöldítési és klímavédelmi program”, egyéb klímavédelmi pályázatok).

A 2020-ban elfogadott Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv már megfogalmazott célokat energetikai kérdésekkel kapcsolatban, melyek megvalósítását sürgette a 2022-es energiaválság. Így a válságról való kommunikáció, a közvetlen Európai Unió finanszírozású pályázatokon való indulás és az energetikai adatbázisok létrehozása előtérbe került. A beszámoló ezen fejezete a fentiekén túl röviden bemutatja azokat az intézkedéseket is, melyeket az önkormányzat tett a válság hatásainak csökkentése érdekében.

A Közlekedés, mobilitás fejezet bemutatja a kerékpáros közlekedéssel kapcsolatos intézkedések és fejlesztések sorát, így - többek között - az önkormányzat és szervei dolgozói számára kiírt „Tedd le a kocsit” pályázatot, illetve a józsefvárosi diákok részére kiírt „Kerékpáros közlekedés támogatása” tárgyú pályázatot. Ezekon kívül az ingyenes kerékpáros oktatásokról, a mikromobilitási pontokról, a Bubi rendszer bővítéséről is szó esik ebben a részben.

Az intézkedések bevezetése mellett fontos a kerületben élők és dolgozók környezettudatosságának fejlesztése, ezért 2022-ben a Kerületgazdálkodási Ügyosztály Városüzemeltetési és Zöldprogram Iroda munkatársai kidolgoztak egy Szemléletformálási Konceptiót, mely a lakosságra és a kerületi óvodai csoportokra vonatkozóan fogalmazott meg szemléletformálási javaslatokat. Külön fejezetben foglalkozik a beszámoló a Polgármesteri Hivatalban dolgozók szemléletformálásával és a környezettudatos munkavégzéssel a Tudatos Hivatal című fejezetben.

A lakossági hulladékkezelés külön témaként jelenik meg a beszámolóban bemutatva - többek között - a lakossági és intézményi komposztláda-pályázatokat, valamint a használt háztartási olaj gyűjtésével kapcsolatosan megvalósult lehetőségeket a kerületben.

Józsefvárosban zajló komplex intézkedéseket magukba foglaló városfejlesztési, valamint a zöldfelület növeléssel járó projekteket egyesével mutatja be a beszámoló, részletesen kitérve az egyes helyszíneken megvalósult változtatásokra, a beruházások aktuális állapotára, illetve a kerületi parkolási rendszerrel kapcsolatos változásokra.

A beszámoló a fent bemutatott témakörök 2023-2024-es évekre tervezett intézkedései külön alfejezetekben, témakörönként szerepelnek, kijelölve a következő időszak megvalósításra váró klímavédelmi terveit.

A 2023. évben kiírt klímavédelmi pályázatok bemutatásával kezdődik a 2023-2024-es intézkedések meghatározása („Telkes Mária zöldítési és klímavédelmi társasházi támogatások” pályázat, „Kerékpáros közlekedés támogatása” pályázat, „Fogadj örökbe egy közterületet!” pályázat), majd az energetika témakörével folytatódik („Energiaszegénység csökkentése és a klíma-reziliencia javítása a Magdolna és az Orczy negyedben” Beruházási Konceptió kidolgozására, EPAH projekt, folyamatos energia-monitoring az energiagazdálkodási adatbázis használatára). A Közlekedés, mobilitás fejezet bemutatja a Csarnok-Népszínház-Magdolna Forgalomcsillapítási Projektjét, illetve a különböző kerékpáros programokat, melyeket a kerületben szervezünk 2023-ban. A szemléletformálási kampány is folytatódik 2023-ban, melynek központi témája hulladékkezelés és hulladékcsökkentés lesz, illetve elkészül Józsefváros Környezetvédelmi Programja is. A beszámoló 13.7. pontja sorra veszi a kerületben zajló városfejlesztési projekteket, melyek különböző előkészítési, megvalósítási szakaszban vannak jelenleg (extenzív zöldfelületek, mikroparkok létrehozása, Koszorú utca 26. saroktelek átalakítása, Alföldi- Népszínház utca torkolat megújítása, Bacsó Béla utca megújítása, Práter és Tömő utcák megújítása, Horváth Mihály tér átalakítása, Illés utca felújítása, Losonci tér megújítása, Szeszgyár utca megújítása, Utcafásítási Program, Krúdy és Mária utcák megújítása).

Előterjesztette: Dr. Erőss Gábor, alpolgármester

A beszámoló elkészítésében a Polgármesteri Hivatal és a Rév8 Zrt. munkatársai működtek közre: Barta Ferenc, Békési Zsuzsanna, Borbás Gabriella, Gelencsér Lilla, Lennert Zsófia, Nagy Annamária, Nagy Zsófia, Nagyunyomi-Sényi Anna, Petneházy Zsolt, Rádai Dániel, Sztanek Endre, Tóth Fanni, Udvarhelyi Tessa, Varga Viktória, Zágoni Dóra.

A beszámoló elkészítését koordinálta: Lennert Zsófia

2. Bevezető háttér

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 2019. november 7-ei alakuló ülésén – ellenszavazat nélkül – klíma vészhelyzetet hirdetett, és deklarálta, hogy bár „a klímaváltozást globális folyamatok váltják ki, melyekre Józsefvárosnak kevés hatása van, viszont a nem kívánatos hatásai (pl. hőség, viharok és villámárvizek) ellen helyben kell elkezdni a védekezést, mindvégig koncentrálni arra, hogy az üvegházhatású gázkibocsátást helyben is drasztikusan csökkentsük.” Ennek jegyében határozta meg Képviselő-testület a jelen előterjesztés – intézkedési terv – tárgyát képező főbb beavatkozási területeket.

Ezt követően a Képviselő-testület a 9/2020. (I. 30.) határozatával elfogadta a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Tervet. A Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv hatékony végrehajtásának, illetve felülvizsgálatának érdekében beszámoló készült, melyet a Képviselő-testület 466/2021. (VII. 22.) határozatával fogadott el 2021. július 22-én.

2021 júniusában megszületett Józsefváros Klímastratégiája, melynek jövőképe egy „Klímabarát, közösség-centrikus, élhető, egészséges Józsefváros, ahol a mikroklíma javulását sok zöldfelület és számos, megfelelő állománnyal fásított utca biztosítja (...), a távlatos energiagazdálkodást segítő megújuló energiaforrások (napenergia) és megújuló energia-technológiára alapuló épületgépészeti megoldások (pl.: hőszivattyú) egyre nagyobb részarányának, valamint az energiahatékonysági felújításoknak, fűtésekszerűsítésnek köszönhetően az épületállomány energetikai besorolásának átlaga növekszik, amelynek hatására csökken az üvegházhatású gázok kibocsátása és javul a levegőminőség.”

Józsefvárosi Önkormányzat Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervének (SECAP) elfogadásáról 2022 júniusában döntött a Képviselő-testület a 200/2022. (VI. 23.) határozatával. A dokumentum felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyek révén 2030-ra minimum 40%-os CO₂-kibocsátás-csökkenést kíván elérni a kerület. Az Akcióterv első fejezete a klímastratégiára alapozva feltárja a kerülethez kötődő CO₂-kibocsátások mértékét és forrásait, hogy a helyi adottságok figyelembevételével olyan energiahatékonysági és megújuló energiaforrásokat felhasználó megoldásokat, energiatakarékosági intézkedéseket, valamint közlekedést modernizáló fejlesztéseket mutasson be, amelyekkel az önkormányzat elérheti a kitűzött célt. A klímaadaptációs fejezet pedig felméri a kerületet veszélyeztető éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatokat, és ajánlásokat fogalmaz meg ezek megelőzésére, mérséklésére. Fontos megjegyezni, hogy az elkészült SECAP közvetlen lehetőséget ad uniós pályázatokra való jelentkezéshez.

A három dokumentum funkciója különböző, de céljuk azonos: élhetőbb, fenntarthatóbb, „zöldebb”, klímataudatosabb Józsefváros megteremtése.

A 2020. január 30-án elfogadott tervben szereplő intézkedések végrehajtása folyamatos, az országos és nemzetközi politikai, gazdasági, környezetvédelmi és egészségügyi helyzet figyelembevételével és azokra való reagálással egyetemben történik.

Jelen beszámoló sorra veszi a 2021-ben és 2022-ben történt intézkedéseket témakörönként csoportosítva, illetve az intézkedések témaköreit követve részletezi a 2023-2024-es klímavédelmi célokat.

3. Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv (SECAP)

A Józsefváros Klímavédelmi Intézkedési Terv (JKIT) és a Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv ([SECAP](#)) hasonló, de más célt szolgáló dokumentumok. A JKIT általános klímavédelmi célokat fogalmaz meg, esetenként konkrét intézkedési helyszínekkel és megoldásokkal, a SECAP pedig olyan intézkedés-csomagot fogalmaz meg, melyek végrehajtásának segítségével a kerület CO₂ kibocsátásának mennyisége számításokkal igazoltan és nagy mértékben csökkenthető.

A két dokumentumban (illetve a 2021-ben elfogadott Klímastratégiában) foglalt intézkedések együttes és egymást támogató végrehajtása segítheti a kerület klímavédelmi és klímaalkalmazkodási céljainak elérését.

A SECAP 2021 májusában készült el az Energiaklub Szakpolitikai Intézet Módszertani Központ és az iroda munkatársainak közreműködésében, melyet a Képviselő-testület 2022. június 23-i ülésén fogadott el. (Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 200/2022. (VI. 23.) számú határozata). A SECAP-ot a Polgármesterek Globális Klíma-és Energiaügyi Szövetsége (Polgármesterek Szövetsége) – melynek jelenleg közel 10.000 település tagja, mellyel több, mint 260 millió európai lakost képvisel – irányelvei alapján azok a települések dolgozzák ki, akik önként vállalják, hogy aláírják a csatlakozási dokumentumot, ezáltal megvalósítják az EU energiahatékonysággal és klímavédelemmel kapcsolatos célkitűzéseit. Az elkötelezettséggel a csatlakozási dokumentum aláíróinak az a célja, hogy elérjék vagy túlszárnyalják az Európai Unió által 2030-ra kitűzött 40%-os CO₂-kibocsátás-csökkentést. A SECAP felméri a települések jelenlegi energetikai helyzetét és megoldási javaslatokat nyújt az energiafelhasználás mérsékléséhez és a káros klímahatások elleni védekezéshez. A Tanulmányt két részből áll:

1. első része az energiagazdálkodás 2019-es állapotát és az ebből fakadó kibocsátásokat méri fel, majd a 2019-es energiafogyasztási és kibocsátási adatok figyelembevételével intézkedés-javaslatokat fogalmaz meg (Energia Akcióterv).
2. a második rész a klímaváltozással kapcsolatos érzékenységi vizsgálatot és akciótervet ismerteti (Klíma Akcióterv).

Az dokumentum megléte tette lehetővé, hogy 2022-ben, négy energetika témájú pályázaton induljon az Önkormányzat (5.2. pont), melyből az EUCF - European City Facility - Városokkal a városokért – helyi fenntartható energetikai beruházások támogatása és a LIFE-2022-CET-ENERPOV - „Épületekkel kapcsolatos beavatkozások tervezése sérülékeny városnegyedekben” megnevezésű pályázatokat megnyerte.

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2020-ban csatlakozott a Polgármesterek Szövetsége (Covenant of Mayors) és a „Magyar Klímabarát Települések Szövetségéhez” együttműködésekhez, melyeknek azóta is tagja. Az Önkormányzat azóta is keresi az együttműködési lehetőségeket olyan szervezetekkel, melyek értékrendjével és céljaival egyetértésben tud tenni a klímaváltozás ellen. 2022-ben csatlakozott a CIVITAS hálózathoz, a Magyar CIVINET-hez melynek célja, hogy magyar nyelven biztosítsa a tapasztalatcsere lehetőségét a magyarországi, valamint a magyar nyelvet (is) használó határon túli városok között a közlekedési megoldások kutatás-fejlesztési témakörében, valamint segítse a CIVITAS programban megnyíló pályázati lehetőségekhez (pl. szakembercserékhez, innovációs projektekhez) való hozzáférést. A hálózathoz való csatlakozást a Képviselő-testület 199/2022. (VI. 23) döntése fogadta el.

4. Klíma- és környezetvédelmi pályázatok

4.1. „Zöld udvar” pályázat

A Képviselő-testület a 475/2020. (XII. 17.) határozatával pályázatot hirdetett a kerületi társasházi közösségek számára társasházi belső udvarok zöldfelületi fejlesztésére, vissza nem térítendő támogatás formájában, annak érdekében, hogy a pályázatban foglalt támogatással az Önkormányzat ösztönözze a társasházakat udvaraik zöldesítésére, amellyel növekszik a kerületben a zöldfelületek területe. A „Zöld udvar” pályázati felhívásra az első körben összesen 34 társasház nyújtott be pályázatot, melyből kilenc társasház jutott 6.414.620 Ft támogatáshoz.

A Képviselő-testület 529/2021. (IX. 23.) számú határozata alapján újabb „Zöld udvar” pályázat került meghirdetésre, melynek eredményeképpen 18 társasház nyújtott be pályázatot, melyből 13 társasház összesen 6.999.238 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. Az udvarok nagy része elkészült 2022 őszére.

4.2. Egyéb klímavédelmi pályázatok (Árnyékolási,

Homlokzatzöldítési és Gangzöldítési pályázat)

A Klímavédelmi Intézkedési Terv végrehajtásáról készült beszámoló alapján 2021 decemberében újabb társasházi pályázatokat hirdetett meg az önkormányzat társasházak részére a körfolyosók árnyékolásának növelése céljából (árnyékolási pályázat), homlokzati zöldfelület növelése érdekében (homlokzatzöldítési pályázat), és gangzöldítési program keretében (gangzöldítési pályázat). A 2022 májusában elbíralt pályázatok eredményeként 3 társasház jutott 1.098.986 Ft támogatási összeghez társasházaik zöldítése céljából.

4.3. „Telkes Mária józsefvárosi társasházi zöldítési és klímavédelmi program”

A klímavédelmi célú társasházi pályázatok gyűjtőneve 2022-től Telkes Mária-pályázat lett és jóval nagyobb keretösszegre, összesen 30 millió forintra lehetett 2022-ben pályázni. Szintén újítás, hogy a klímavédelmi célok köre kibővült, hat különböző zöld célra adhattak be pályázatot a társasházak és lakásszövetkezetek. (Zöld udvar program, árnyékolási program, homlokzatzöldítési program, gangzöldítési program, kerékpártároló program, kerti esővízgyűjtő program). A fentiekén kívül szintén újdonság, hogy az egyes célokra nem külön-külön kellett pályázni, hanem a társasház a leadott pályázatban egy adott összegre - legfeljebb 1,5 millió forintra - pályázhatott, és azon belül kellett megjelölni azokat a modulokat, amelyre a kívánt összeget elkölteni tervezi.

A 2022 márciusában megjelent pályázaton 23 társasház kapott összesen 15.869.735 Ft-ot zöldfelületek fejlesztésére vagy kerékpártárolók kialakítására. A májusban ismét megjelentett pályázat 2. körében 44 társasház adott be pályázatot, amelyek novemberi elbírálása során 21 társasház részére 18.884.148 Ft támogatás került megállapításra.

Támogatott modul neve	Összesen db	Összesen Ft
Zöld udvar program	32	21 939 980 Ft
Árnyékolási program	0	-
Homlokzatzöldítési program	2	521 503 Ft
Gangzöldítési program	2	141 424 Ft
Kerékpártároló program	25	12 130 577 Ft
Kerti esővízgyűjtő program	1	20 400 Ft
Összesen		34 753 884 Ft

1. Telkes Mária Program nyertes pályázatainak modulonkénti megosztása

A fenti pályázatok eredményeképpen közel száz társasház udvara újulhatott meg az elmúlt két év során. A pályázat egyre nagyobb népszerűségnek örvend a társasházak körében. A pályázat 2023-ban ismét meghirdetésre került 30.000.000 Ft keretösszeggel.

4.4. „Fogadj örökbe egy közterületet!” pályázat

Az Intézkedési terv 51. pontjában szerepelt a „fogadj örökbe egy fát, parkot, játszóteret, kutyafuttatót” program indítása az önkormányzat részéről. Ennek alapján írta ki az Önkormányzat a közterület örökbefogadási programját. A Rotary Club Budapest-Margitsziget tagjai 2021-ben közösségi gondozásba vették a Molnár Ferenc téri parkot és a gondviselők, azóta is feladatuknak tekintik a zöldfelület tisztántartását, ápolását, egyéb apróbb feladatok (pl. festés) elvégzését. A 2022 márciusában meghirdetett „Fogadj örökbe egy közterületet!” pályázattal ezt a kezdeményezést a lehető legszélesebb körben szeretne volna elérhetővé tenni. A pályázat a Józsefvárosban élő lakosok, kerületben működő közösségek, szervezetek részére indult, kísérleti jelleggel, összesen 1 millió forintos költségkerettel. Ennek keretében az örökbefogadó közelében lévő vagy működéséhez köthető közterületek gondozására, zöldítésére, ápolására, megtisztítására lehetett jelentkezni. A hat nyertes pályázó (akik között van magánszemély, társasház közösség, és a BMSZKI is) öt kerületi negyedben fogadott örökbe összesen hat teljesen különböző karakterű területet. A helyszínek: Népszínház - Alföldi - Vay utca találkozási; Teleki tér – Kun utca kereszteződése; József utca 19-23. előtti zóldsáv, Tömő utca 40-46. szám előtti közterület, Hős utca 3/473. előtti közterület, Villám utca 15. szám előtti közterület. Ezekon a területeken Pályázók vállalták a növényzet rendbetételét, kiegészítését, gondozását (öntözés, metszés, füvesítés stb.), a terület rendben tartását (seprés, takarítás), esetenként ülőfelület kialakítását, tereprendevezését.

A program, sikerességére tekintettel, 2023-ban ismét kiírásra került.

Az Önkormányzat honlapján valamennyi aktuális pályázati kiírás elérhető a [Hirdetőtábla/Pályázatok/Pályázatok szervezeteknek, társasházaknak, magánszemélyeknek](#) menüpontban.

A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 162/2019. (XI. 28.) határozatában kinyilvánította „Ez a Minimum!” korrupció elleni és átláthatósági program megvalósítása iránti elkötelezettségét. Ennek keretén belül a honlapunkon megjelenítettük a fent felsorolt pályázatok nyertes pályázóinak [nyilvános adatait](#).

5. Energetika

A 2022-ben bekövetkezett politikai és gazdasági események kiemelték az energetikai kérdések fontosságát, mind a hétköznapi élet, mind az Önkormányzat munkájának tekintetében.

5.1. Energiaválság

Az Önkormányzat honlapján létrehoztuk kiemelt témaként a Rezsiválság menüpontot (www.jozsefvaros.hu/rezsivalsag), mely oldalon folyamatosan és közérthetően tájékoztatjuk a lakosságot a témát érintő hírekről, illetve közzétesszük az állami, fővárosi és önkormányzati támogatásokat, valamint tanácsokat kaphatnak az érdeklődők, hogy hogyan csökkenthetőek a rezsizsághoz kötődő költségek. A Hivatal Városüzemeltetési és Zöldprogram Irodájának munkatársai heti 4 órában energiamegtakarítási tanácsadást tartanak az ügyfeleknek 2022 október első hetétől, a RenoPontban, az Energiaklubbal kötött megállapodásunk alapján megvalósult, a Gutenberg tér és a Kőfaragó utca sarkán működő Otthonfelújítási Irodában, ahol szintén energiamegtakarítási tippeket adnak az érdeklődőknek. A lakosság számára Rezsicsökkentési tippek szakértőtől – „Hogyan spórolhatunk hatékonyan?” címmel energetikai előadást szerveztünk, ahol tanácsokat kaptak az érdeklődők arról, hogy nagyobb beruházás nélkül hogyan lehet pénzt és energiát spórolni a villany- és a gázfogyasztáson. Mindezekon kívül az önkormányzat energetikai ajándékcsomag igénylésére tett közzé felhívást a lakosság számára: a rászorulóknak hőtükör fóliát, energiahatékony lámpatestet, ablaktömítő szalagot tartalmazó csomagot igényelhettek, melyet a helyi családsegítő szolgálat segítségével juttattunk el a kerületi lakosok számára, e csomagokból összesen 400 darabot kaptak meg józsefvárosi családok, így csökkentve az energiaszegénység mértékét a kerületben.

5.2. Energetikai témájú pályázatok

Az Önkormányzat négy energetikai témájú pályázaton indult 2022-ben.

5.2.1. EUCF – European City Facility – Városokkal a városokért – helyi fenntartható energetikai beruházások támogatása

A Horizont2020 kutatási és innovációs keretprogram létrehozott egy, az egész Európai Uniót átölelő programot a települések energetikai projektfejlesztéseinek támogatása érdekében, amelyre a települések közvetlenül pályázhatnak. A keretprogram kapcsolódik a 2021-2027-es időszak hazai, a tervezett területfejlesztési/regionális operatív programokban várhatóan megjelenő városfejlesztési prioritásokhoz is. A pályázat célja, hogy gyors és egyszerűsített pénzügyi támogatással segítse az önkormányzatokat helyi nagyvolumenű fenntartható energiaprojektek beruházási koncepciójának kidolgozásában. A pályázat ezzel lehetőséget teremt az Önkormányzat tulajdonában álló ingatlanállomány energetikai szempontú fejlesztési lehetőségeinek vizsgálatára, a lehetséges beruházások körének feltérképezésére, költséghatékonysági elemzésére.

Az EUCF 60 ezer eurós támogatás formájában olyan szolgáltatásokat és tevékenységeket finanszíroz, mint például (műszaki) megvalósíthatósági tanulmányok, piaci elemzések, érdekelt felek elemzése, jogi, gazdasági és pénzügyi elemzések, kockázatelemzések, valamint a koordináció és a szervezési tevékenységek. A támogatásnak tehát nem célja a beruházások közvetlen finanszírozása.

Az ilyen fejlesztési koncepciók megléte a különböző finanszírozási forrásokhoz – így a következő években megjelenő EU-s és potenciális hazai támogatások – való hozzáférés előfeltétele (mint például az Európai Beruházási Bank által nyújtott ELENA – European Local ENergy Assistance [Európai Helyi Energetikai Támogatás]).

A pályázatot az Önkormányzat elnyerte, és 2023. február 9-én aláírta az együttműködési szerződést.

5.2.2. LIFE-2022-CET-RENOPUB - „Köztulajdonú épületek felújítási hullámát elősegítő struktúrák kiépítése”

A pályázat keretében az önkormányzati épületállomány energetikai auditok elkészítésével és a fogyasztás részletes monitoringját lehetővé tevő okosmérőórák felszerelésével térképeznénk fel. A felmérések célja nemcsak a beruházási lehetőségek feltárása, hanem egyben az üzemeltetés energetikai optimalizációja is. A már létrejött RenoPontok funkcióbővítésével a cél egy olyan beruházási ügynökség létrehozása, mely segíti az önkormányzatokat az energetikai beruházásaik megvalósításában. A konzorcium tagjait ezért egyrészt szakmai szervezetek adják (az Energiaklubon kívül a Magyar Energiahatékonysági Intézet, illetve a Green Policy Center) valamint Józsefváros és Ajka Város Önkormányzata.

A pályázat sajnos nem kapott pozitív elbírálást.

5.2.3. LIFE-2022-CET-ENERPOV - „Épületekkel kapcsolatos beavatkozások tervezése sérülékeny városnegyedekben”

A pályázaton egy nemzetközi konzorcium tagjaként indult az Önkormányzat. A másik hazai konzorciumi tag, akivel várhatóan a legszorosabb lenne az együttműködés, a Városkutató Kft. Az Önkormányzat és a Városkutató Kft. a pályázat keretein belül megvalósuló együttműködésének célja egy olyan önkormányzati eszköztár kifejlesztése, amellyel az Önkormányzat a jövőben hatékonyan tudná segíteni tanácsadással, szervezési kapacitásokkal, valamint egyéb szolgáltatásokkal a magántulajdonosok energetikai célú, energiahatékonysági beruházásait, melyek ezáltal hozzájárulnának az Önkormányzat 2030-ig szóló energiamegtakarításra és kibocsátás-csökkentésre vonatkozó vállalásainak teljesüléséhez.

A pályázat keretében elkészül egy stratégia a kerület energiaszegénységgel érintett városnegyedeinek energetikai felújítására, amely magában foglalja a társasházak energetikai megújításának lépéseit, műszaki tartalmát (figyelembe véve az épület, tömb vagy akár városnegyedszintű megoldásokat), az elérhető finanszírozási lehetőségek számbavételét, valamint a felújítások megvalósításához szükséges kapacitás-fejlesztési és szervezési szükségleteket is.

A cél egy pilot-beruházás megvalósítása egy társasház felújításának segítségével.

A pályázat pozitív elbírálásban részesült, így a szerződés aláírását követően – mely várhatóan nyáron történik – elkezdődik a pályázati célok megvalósítása.

5.2.4. LIFE-2022-CET-ENERCOM - „Energiaközösségeket támogató eszközök kidolgozása”

A pályázaton nemzetközi konzorcium tagjaként indult az Önkormányzat, melynek másik magyarországi tagja a Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ), utóbbi jelentős tapasztalattal bír energiaközösségek létrehozása terén. A pályázat célja az energiaközösség létrehozását támogató mechanizmusok kidolgozása a hazai jogi és egyéb keretrendszerek figyelembevételével. A projekt keretében létrejön egy olyan kézikönyv, amely a helyi önkormányzatok és a lakosság számára gyakorlati útmutatást nyújt az energiaközösségek létrehozásához, összefoglalja a – jogi, pénzügyi és műszaki szempontból – legfontosabb információkat.

Emellett a projekt egy modellkísérletet is tartalmaz majd, amelynek lényege egy társasház vagy egy önkormányzati bérház bevonásával napelemes rendszer telepítése energiaközösség létrehozása mellett.

A pályázat elbírálása folyamatban van.

5.2.5. Energy Poverty Advisory Hub (EPAH)

Az Energy Poverty Advisory Hub (EPAH) az Európai Bizottság által működtetett uniós kezdeményezés, egy együttműködési hálózat, melynek célja, hogy felszámolja az energiaszegénységet és felgyorsítsa a helyi önkormányzatok igazságos energetikai átállását. Az Önkormányzat egy olyan EPAH által kiírt pályázatot nyert, melynek központjában a külső szakértő bevonásával megvalósított szakmai segítségnyújtás áll. A pályázatban az Önkormányzat a jelenleg futó PowerPoor projekthez igényelt szakmai többlettámogatást. A projekt energiaszegénységben élő családok élethelyzetének javítását célozza meg. A projekt keretében a külső szakértő úgynevezett energiamentorokat képez ki, akik felméri a kerületi ingatlanok energetikai állapotát, illetve tisztában vannak az energiaszegénység fogalmával és képesek felismerni azt. Célunk az

is, hogy az Önkormányzat, illetve annak cégei és intézményeinek dolgozói részeseüljenek ilyen képzésben, mely hozzásegíti az Önkormányzatot ahhoz, hogy minél teljesebb képet kapjon a kerületi energiaszegénységről, illetve a kerületi épületállomány energetikai állapotáról.

5.3. Energetikai adatbázis

A Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában, fenntartásában, kezelésében lévő intézményi és önkormányzati céges ingatlanok tekintetében, eddig összesen 107 intézményre/telephelyre vonatkozóan földgáz és villamos energia felhasználás tekintetében, önkormányzati energiagazdálkodási adatbázis létrehozására kötött szerződést, melynek részeként a folyamatos energia-monitoring szolgáltatás ellátására, valamint energetikai tanácsadási feladatok ellátására is szerződött a fogyasztás csökkentése, racionalizálása érdekében. Az adatbázis és tanácsadás nem csak segít csökkenteni a Hivatal épületeinek energetikai költségeit, hanem a SECAP-ban foglalt vállalásait is támogatja, továbbá lehetőséget nyújt energetikai tematikában meghirdetett pályázatokra való jelentkezéshez.

Szerződött partnerünk – a Pannon Építőműhely Kft. – szakértő programja lehetővé teszi, hogy energetikai szempontokból megfelelő felújításokat tegyünk azokon az épületeken, amelyeknek a legnagyobb szüksége van rá.

5.4. Energetikai auditok önkormányzati épületeken

2023 tavaszán elkészült a Napraforgó tagóvoda és a Tücsöklak Bölcsőde épületének energiahatékonysági vizsgálata és az energiaveszteség feltárása energetikai audit útján. A vizsgálat célja az volt, hogy az energia-megtakarítási, károsanyag-kibocsátási szempontból a legkedvezőbb, de műszaki és pénzügyi megvalósíthatósági szempontokat is figyelembe vevő lehetőségeket ajánljon a felújításokra.

5.5. RenoPont Energetikai Otthonfelújítási Központ és PowerPoor iroda nyitása

Az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ (Energiaklub), valamint a Magyar Energiahatékonysági Intézet (MEHI) 2021 őszén egy együttműködés keretében Józsefvárosban nyitották meg új irodájukat a Gutenberg téren. A lakossági energetikai

tanácsadó iroda (RenoPont Energetikai Otthonfelújítási Központ) „egyablakos” szolgáltatással várja az energetikai felújításra készülő lakosokat. Az irodában az érdeklődők a lakások energetikai korszerűsítéséhez szükséges műszaki, jogi és pénzügyi tudnivalókat kaphatnak a tanácsadóktól. (468/2021. (VII. 22.) Képviselő-testületi határozat.)

2021 decemberében a PowerPoor projekten belül megvalósuló energiaszegénység mérséklését célzó iroda megnyitására is sor került a RenoPont Irodában.

Az energiamegtakarítást célzó ingyenes tanácsadás segítséget nyújt az érdeklődő lakosok számára energiakiadásaik megismerésében, feltérképezi a helytelen, esetleg pazarló energiafelhasználási szokásokat, valamint tanácsokkal és ötletekkel látja el a családokat, hogy hogyan csökkenthetők a magas rezsizsámlák. A tanácsadást az energiaszegénységi képzésen részt vevő önkormányzati munkatársak tartják.

5.6. Otthonfelújítási program

Az Önkormányzat minden évben meghirdeti bérlői körében az Otthonfelújítási pályázatot, melynek keretében 300 ezer forint támogatást ad a bérleményeiben a lakók által megvalósítandó beruházásokhoz, így olyan beruházásokhoz is, melyeknek energetikai vonzatuk is van. A novemberben meghirdetett pályázati körben az pályázóknak kötelezően energetikai tanácsadásban is részt kell venniük a RenoPont irodában pályázatuk leadása előtt, ezzel is segítve, hogy ésszerű és jól megtervezett energetikai felújításokat valósíthassanak meg a bérlők.

6. Közlekedés, mobilitás

6.1. „Tedd le a kocsit!” pályázat

Az önkormányzat pályázatot írt ki az önkormányzat költségvetési szerveinek köztisztviselői, közalkalmazottai, munkavállalói és a JKN Zrt. és Rév8 Zrt. által munkaviszonyban álló alkalmazottai részére a munkába járás környezetbarát és környezettudatos elősegítésére érdekében. A pályázat első köre 2021 év elején lezajlott, a pályázók közül hárman kaptak támogatást szabadon választott nem belső égésű motorral hajtott eszköz vásárlására, négyen pedig éves időtartamú BKK bérlet vásárlására.

A pályázat második köre megemelt, összesen 1.141.000 Ft áll költségkerettel, tartalmi újítással került kiírásra, miszerint kerékpár vásárlása mellett a már meglévő kerékpárok felújítására és/vagy a biztonságos kerékpáros közlekedést támogató felszerelések

beszerzésére is lehetőséget adott. A 2021 decemberében meghozott Képviselő-testületi döntés értelmében 20 pályázat került támogatásra (3 db éves BKK bérlet, 5 új kerékpár, 2 új roller, 10 kerékpárjavítás).

6.2. Kerékpárvásárlás támogatása

A Képviselő-testület 88/2022. (III. 28.) határozata alapján a „Kerékpáros közlekedés támogatása” tárgyú pályázat került meghirdetésre a környezetbarát és környezettudatos közlekedés népszerűsítése érdekében a fiatal józsefvárosi diákok körében, kerékpár vásárlásának („A” modul) és biztonságos kerékpáros közlekedést kiegészítő vagy karbantartáshoz szükséges eszköz vásárlásának („B” modul) támogatása céljából.

A pályázattal a kerületében élő, a pályázat benyújtásakor 14 és 25 év közötti diákokat kívántuk támogatni, akik a pályázat benyújtását megelőzően legalább 12 hónapja folyamatosan Józsefváros közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel, és közép- vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán aktív tanulói, illetve hallgatói jogviszonnyal rendelkeztek. A pályázat költségvetési fedezete 5.000.000 Ft volt.

Az első pályázati körben (lezárási ideje: 2022. április 30.) 575.000 Ft pályázati forrás került kifizetésre 9 diák részére, a pályázat második körében 20 érvényes pályázónak összesen 1.325.000 Ft támogatást biztosított az Önkormányzat.

A 2. körben nyertes diákok biztonságos közlekedését elősegítő kerékpáros oktatás március 18-án történt úgynevezett „beciciklizéssel”. Ennek során közúti közlekedési elméleti és városi közlekedés gyakorlati képzéseken vettek részt a nyertes pályázók a Magyar Kerékpárosklub gyakorlott túravezetőjével egy előre megtervezett útvonalon a kerületben. A pályázat 2023-ban ismét kiírásra került, 2.000.000 Ft keretösszeggel.

6.3. Önkormányzati kerékpárok

A Polgármesteri Hivatal egyes szervezeti egységei részére a munkavégzés érdekében szükség esetén kerékpárokat biztosít. A rendelkezésre bocsátott keretösszezből 4 darab kerékpár került beszerzésre. A kerékpárok használatára vonatkozó szabályzat megszületett, az eszközök a hivatali dolgozók által használhatóak.

A kerékpárok használatát Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 22/2020. (XII. 16.) számú együttes utasítása szabályozza, mely a Hivatal valamennyi munkatársa számára elérhető meghajtón megtalálható és hozzáférhető.

6.4. Kerékpáros programok

A Kerékpárosklubbal való együttműködés keretében a Józsefvárosi Önkormányzat szervezőként vagy közreműködőként részt vett több kerékpáros közlekedést népszerűsítő programban. 2022. májustól júliusig az Önkormányzat 5 alkalmas (összesen 10 óra) ingyenes kezdő biciklis oktatást biztosított Józsefvárosban. Az oktatás kifejezetten olyan lakosoknak szólt, akik nem tudnak biciklizni. A nyár folyamán a lakosok „Bebiciklizés” nevű eseményen vehettek részt. Erre az eseményre olyan lakosokat vártak, akik már tudnak biciklizni, de nem rutinosak a városi, kerületi kerékpáros közlekedésben.

A kerékpárral közlekedők számára a Közösségi Részvételi Iroda a Kerékpárosklubbal közösen bringás reggelit szervezett 2021. szeptember 22-én és 2022. május 17-én a József körút és Baross utca sarkán.

Az Önkormányzat továbbá együttműködött a Menedék Egyesülettel „Tanuljunk meg kerékpározni migráns nőkkel” című három alkalmas kerékpártanfolyam szervezésében. A program 2021 augusztus és szeptember hónapjában került megrendezésre, ennek keretében nők osztották meg a kerékpározás élményét migráns nőkkel, és közösen gyakorolták a kétkerekű közlekedést.

A legkisebbek számára a Critical Csepp Józsefvárosban című eseményt szerveztük meg 2022 májusában, melynek keretében Rákóczi térre érkeztek a közeli óvodákból a gyerekek rollerrel, biciklivel vagy kismotorral.

6.5. Elektromos gépjármű beszerzés

A JGK Zrt. haszongépjármű parkjának korszerűsítése során már tisztán elektromosan működő gépjárműveket szerzett be, amelyek a kerület keskeny utcáiban használhatóak locsolás és tisztítási tevékenységekre. Az előregedett dízel gépjárművek cseréje időszerű, a megfelelő munkaeszközök beszerzése során fontos bírálati szempont, hogy környezetkímélő, korszerű gépjárművek álljanak majd munkába.

6.6. Mikromobilitási pontok

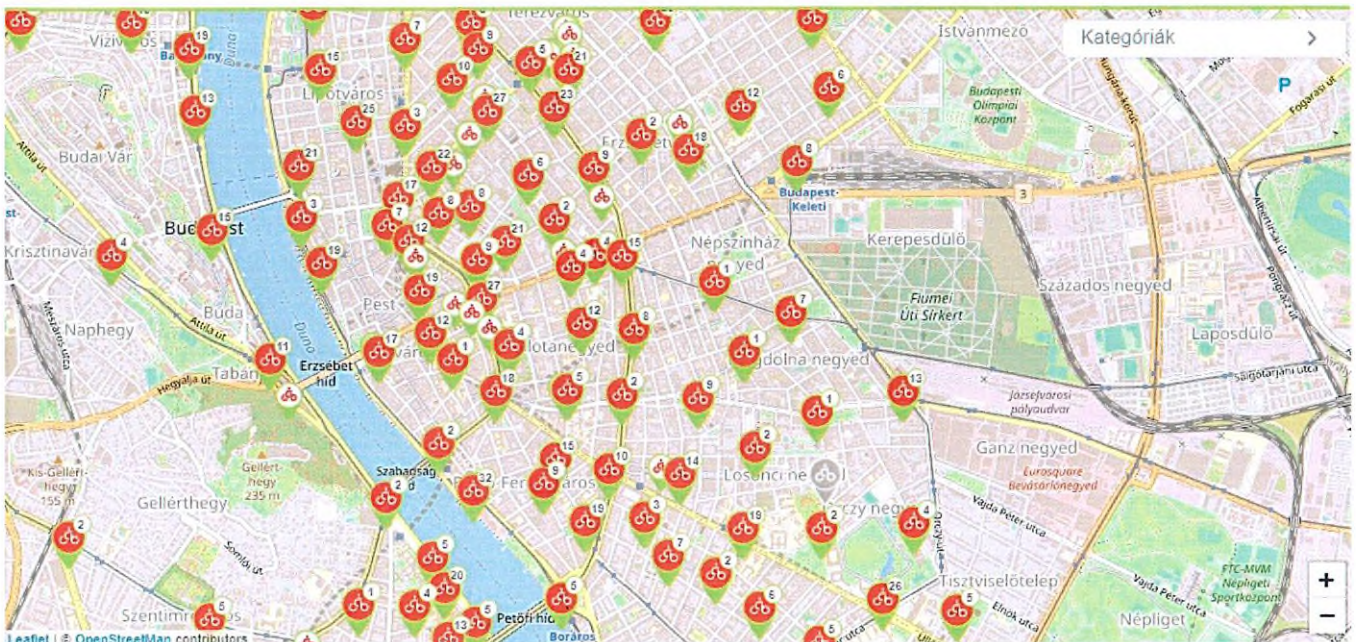
A Családbarát Mobilitási Program egyik eleme a mikromobilitási pontok (MOBI) kialakítása. A kerületben régóta látható probléma a mikromobilitási eszközök tárolásának rendezetlensége és az elégtelen tárolókapacitás, legyen szó kerékpárokról vagy más eszközökről, pl. megosztott közösségi e-rollerekről. A kerületi Mikromobilitási Pont Program keretében a fővárosban elsőként Józsefvárosban jelentek meg hivatalos, a BKK

Zrt. típusstervei (sztenderdek) alapján készült mikromobilitási pontok, majd nálunk épült ki először a hálózat a kerület majdnem egész területén. A kerület belső területeinek lefedése után 2023-ban folytatódik a kerület külső részeinek MOBI pontokkal történő ellátása. Az egységes arculatú mikromobilitási pontokon saját és megosztott kerékpárokat, rollereket és más eszközöket lehet leparkolni. 2022 tavaszán 5 új újgenerációs Bubi ponttal is bővült a kerület, amik már integrált mikromobilitási pontok, ahol minden eszköznek van helye. A Program megháromszorozza a közterületi kerékpártámaszok számát. A megosztott elektromos rollerszolgáltatók az egyes pontokat ún. közterülethasználati hatósági szerződések keretében használják és a felhasználók az eszközöket kizárólag ezeken a pontokon helyezhetik el, miközben a szabályok természetesen mindhárom jelenleg aktív szolgáltatóra egyaránt és azonos módon érvényesek.

6.7. Bubi rendszer bővítése

A Fővárosi Önkormányzat, a Budapesti Közlekedési Központ és a Józsefvárosi Önkormányzat folyamatosan keresi a lehetőségeket MOL Bubi hálózat bővítésére és hatékony működtetésének fejlesztésére. A kerület pontjai az elmúlt években organikusan fejlődtek a rendszer kiépülésével, a Magdolna – és Orczy negyedben 2022-ben létesült 5 új ponttal immár összesen 22 db MOL Bubi pont működik a kerületben.

2 A VIII. kerületben működő MOL-BUBI Állomások (2023. március)

6.8. Közösségi közlekedés fejlesztése

Hosszabb útvonalon jár 2022. szeptember 19-től a 83-as troli, új, 83M jelzéssel. A járat ezentúl a Népligettől indul és a Tisztviselőtelep belső területeit is érinti, majd a Diószegi Sámuel utcán át jut el a Kálvária térre, ahonnan a már megszokott útján halad tovább a Fővám térig.

Az útvonal hosszabbításnak köszönhetően a Tisztviselőtelepen élők könnyebben, átszállás nélkül érhetik el a Baross utca térségét, így többi közt az Önkormányzat Hivatali épületét is, de a Diószegi Sámuel utca környékéről is egyszerűbben lehet eljutni az M3-as metróhoz.

6.9. Közösségi közlekedési bérlet támogatás

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 58/2023. (III. 30.) számú határozatával elfogadta, hogy 2023 májusától közösségi közlekedési bérlet támogatással ösztönzi a kerületben élő fiatalokat a közösségi közlekedés használatára.

Ez az új szociális támogatás valamennyi, a kerületben lakó-, vagy tartózkodási hellyel rendelkező 14 és 18 év közötti rászoruló gyermeknek adható, akik a budapesti helyi menetrend szerinti közösségi közlekedési személyszállítást már nem vehetik igénybe díjmentesen. (A megítélt támogatást utalvány formájában kapják meg a gondviselők, az utalványt kizárólag a Budapesti Közlekedési Központ Zrt. által kijelölt ügyfélszolgálatokon lehet beváltani bérletszelvényekre.)

7. Szemléletformálás

2022-ben a Kerületgazdálkodási Ügyosztály Városüzemeltetési és Zöldprogram Iroda kidolgozott egy Szemléletformálási Konceptiót, mely a lakosságra, a Polgármesteri Hivatal dolgozóira, valamint a kerületi óvodai csoportokra vonatkozóan fogalmaz meg szemléletformálási javaslatokat.

7.1. Polgármesteri Hivatal

A Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv céljait követve a Polgármesteri Hivatal munkatársai részére tervezett előadássorozat keretében 2022-ben az energetika

témakörében került megrendezésre egy előadás. Az idei évben a hulladékkezeléssel, hulladékmentes törekvésekkel, újrahasznosítással, szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos előadás megszervezését tervezzük.

Továbbá a hivatal munkatársai havonta - a belső levelezési rendszerben - a „zöldsarok” rovatban kapnak tájékoztatást különböző környezetvédelmi vonatkozású témákban.

7.2. Óvodai csoportok

A Fűvészkert tematikus sétákat és gyakorlati kertészkedést kínál iskolás és óvodás csoportoknak, mely az alábbi részekből áll: tematikus vezetett séta a Fűvészkertben (ismerkedés növényekkel, a Fűvészkert történetével), valamint kertészkedést a FűFa tankertben. 2021-ben 9 óvodai és 3 iskolai csoport vett részt foglalkozásokon. 2022. május 16-án az együttműködés kibővült a kerületi bölcsődés csoport fogadásával, így idén 6 bölcsődei csoport, 20 óvodai csoport, 8 iskolai csoportnak van lehetősége meglátogatni a Fűvészkertet.

7.3. Lakosság

A Polgármesteri Hivatalban dolgozókéhoz hasonló módon kívánjuk megvalósítani a szemléletformálást a lakosság számára a hulladékkezelés témakörét körbejárva (a lakosság részére is megrendezésre került energetikáról szóló előadás), továbbá tervezünk a közösségi média felületeinken megjelentetni kvízzjátékokat, valamint oktató tartalmat fenti témákban, rövid információs blokkok formájában (többek között pl.: komposztálásról bővebben; hulladékok otthoni újrafelhasználása; FKF Nonprofit Zrt. feladatai, amivel a lakosság találkozik; hulladékudvarok; lomtalanítás; amit a cigarettacsikkról tudni kell; hová lehet vinni/leadni a különböző hulladékot, holmit; stb.).

A 2022-es év gazdasági eseményeihez igazodva a korábban tervezett program sorrendje átalakításra került, és először az energetika témaköre került feldolgozásra.

8. Tudatos Hivatal

A korábbiakban bemutatott szemléletformálási program kiemelt része a Polgármesteri Hivatalban dolgozók szemléletformáló tájékoztatása és a környezettudatos munkakörülmények megteremtése.

8.1. Autómentes nap

2022-ben elkészült egy átfogó szemléletformálási koncepció, mely a kerületben élő lakosoknak, óvodásoknak és a hivatal dolgozói számára tartalmaz programokat, eseményeket. Az első hivatali esemény a Hivatali Autómentes Nap volt. Az autómentes közlekedés népszerűsítése érdekében arra biztattuk a munkatársakat, hogy az Európai Mobilitási Hét első napján, szeptember 16-án ne belső égésű járművel érkezzenek a Hivatalba, illetve azt is kértük tőlük, hogy amennyiben autóval érkeznek, ne vegyék igénybe a Hivatal előtti parkolót. Az így üresen maradt parkoló helyén a Városüzemeltetési és Zöldprogram Iroda, valamint a Közösségi Részvételi Iroda munkatársai reggelivel és kávéval várták a hivatal munkatársait.

8.2. Energetikai kérdések

2022 őszén, nagy figyelmet kapott az energetikai kérdése, mind országos, mind nemzetközi szinten. Az Energiaklub munkatársai energetikai előadást tartottak kollégáinak, illetve szakértői javaslat-csomagot állítottak össze, az épület energiahatékonyságának növelése érdekében, üzemeltetési szempontok szerint.

A javaslatokat a Hivatal vezetősége megvitatta és az alábbi döntéseket bevezetése mellett döntött:

- a fűtési érték maximalizálása 20 Celsius fokban;
- az üzemidőn kívüli temperáló hőmérsékletet maximalizálása 17 Celsius fokban;
- a pénteki munkanapokra otthoni munkavégzést elrendelése;
- a munkaszobák berendezésének felülvizsgálta és javaslatok a munkatársaknak a megfelelő berendezésre (pl.: fűtőtestek előtti tér felszabadítása);
- a folyosók fűtésének elzárása.

8.3. Szelektív hulladékgyűjtés

2020-ban a Polgármesteri Hivatalban minden emeleten 2-2 darab 50 literes űrtartalmú gyűjtőedényt került kihelyezésre, amelyben a műanyag és fém hulladékok egyaránt elhelyezhetők. 2022-ben Az FKF Nonprofit Zrt.-vel történt szerződésmódosítás követően tovább bővült a szelektív hulladékgyűjtés lehetősége a hivatalban, miután megjelentek az önkormányzati épület folyosóin azok a beltéri szelektívgyűjtő kartonkukák, amelyekbe - a fővárosi házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés kék- és sárgafedelű gyűjtőedényeihez hasonlóan - a papír-, a műanyag- és a fémhulladék kerülhet. Mindegyik kartonkuka

mellett tájékoztató feliratok segítik a dolgozókat és az ügyfeleket, hogy felhívják a figyelmet az alapvető gyűjtési szabályokra.

8.4. Kommunikáció

A jozsefvaros.hu honlap 2022-ben teljesen megújult. A honlapfejlesztés célja, hogy online felületünk ügyfélbarát, modernebb és átlátható legyen, azaz jobban szolgálja a helyieket.

A honlap mellett működik a Zöldszám (06/80-277-256), mely folyamatosan fogadja a lakossági bejelentéseket. Az így beérkezett „zöld” témájú észrevételeket, panaszokat a Városüzemeltetési és Zöldprogram Iroda vizsgálja és kezeli.

A kerület térinformatikai rendszere folyamatosan fejlesztés és adat feltöltés alatt áll, a rendszerben elérhetőek a kerületben működő oktatási és nevelési intézmények, kutyafuttatók, zöldterületek, játszóterek stb.

9. Lakossági hulladékkezelés

9.1. Komposztláda-program

9.1.1. Lakossági komposztláda pályázat

A Képviselő-testület 311/2020. (VII. 16.) számú határozata alapján pályázatot írt ki Budapest Főváros VIII. kerületben bejelentett lakóhellyel rendelkező természetes személyek, valamint Józsefváros közigazgatási területén lévő társasházak és lakásfenntartó szövetkezeti házak hulladékkezelésének támogatására, mely pályázat keretében komposztládát igényelhetnek saját tevékenységből származó biohulladék (konyhai nyers növényi hulladék) komposztálása. A pályázat határideje a Képviselő-testület 671/2021. (XII. 16.) számú határozatával meghosszabbításra került a keretösszeg erejéig.

2021-ben összesen 43 db, 2022-ben pedig újabb 10 db komposztláda került kiosztásra a nyertes pályázók között.

9.1.2. Intézményi komposztláda pályázat

2021. november 18-án pályázatot írt ki Józsefvárosban működő közoktatási, köznevelési intézmények és bölcsődék számára komposztládák igénylésére. A pályázati felhívásra 6 bölcsödéből, 5 tagóvodából és 1 iskolából összesen 23

komposztládára érkezett érvényes pályázat, mely ládákat azóta az intézmények megkapták és használják.

9.2. Használt háztartási olaj gyűjtése

A be nem gyűjtött használt sütőolaj és sütőzsiradék a szennyvíztelepre érve szétterül a víz felszínén, nagy károkat okozva ezzel a környezetnek, hiszen akadályozza a szennyvíz tisztítását és nem engedi, hogy oxigén áramoljon a vízbe. A talajba kerülve gátolja annak légáteresztő képességét, illetve záróréteget képezve megakadályozza a víz feljebb jutását. A kommunális hulladékba helyezve ugyanúgy a földbe, vagy a talajba jut és nehezen lebontható anyagként jelenik meg. Fontos tudni, hogy egy liter étolaj akár egy millió liter vizet is be tud szennyezni. Önkormányzatunk 2021-ben csatlakozott a „CseppetSem!” programhoz. az alábbi lakossági gyűjtőhelyekkel:

- Teleki téri piac	1086 Bp., Teleki László tér 11.
- Józsefvárosi Óvodák /székhelyóvoda/	1084 Bp., Tolnai Lajos utca 7-9.
- Hétszínvirág Tagóvoda	1081 Bp., Kun utca 3.
- Pitypang Tagóvoda	1087 Bp., Százados út 14. /régí épület/
- Százszorszép Tagóvoda	1084 Bp., Szűz utca 2.
- Virágkoszorú Tagóvoda	1083 Bp., Baross utca 91.
- Gyermekkert Bölcsőde	1082 Bp., Nagy Templom u. 3.

2022. augusztus 29-én speciális 240 literes műanyag hordók kerültek kihelyezésre. Az együttműködő intézmények visszajelzései pozitívak. A lakosság tájékoztatást a használt étolaj gyűjtésének lehetőségéről, további aktív hirdetéssel és szemléletformálással fontos megerősítenünk.

További gyűjtőpontok kialakítása érdekében igényfelmérést végzünk, hogy a kerületben növeljük a használt étolaj gyűjtési lefedettséget.

10. Komplex intézkedéseket magukba foglaló kerületben zajló városfejlesztési projektek

10.1. Blaha Lujza tér megújítása

A Blaha Lujza tér Budapest egyik legforgalmasabb, jelentős történelmi és szellemi örökségű csomópontja, találkozóhelye, a Palotanegyed kapuja, ikonikus tér. A 2019 végére elkészült tervek 2020-ban ráncfelvarráson estek át a klímaváltozásra is figyelemmel. A közterület nagyobb részének tulajdonosa a Fővárosi Önkormányzat, de jelentős méretű térrész tulajdonosa a Józsefvárosi Önkormányzat is (Corvin Áruház, Europeum, Rókus kórház előtti terület). A projekt lebonyolítója a főváros megbízásából a BKK Zrt., így a tervmódosítások is a három szervezet munkatársainak, valamint szakági tervezők és felelősök közreműködésével alakultak ki. Az 505 napig tartó munkálatok eredménye 3 új akadálymentes gyalogos átkelő, 4474 négyzetméternyi új burkolat, 80 db új fa telepítése, továbbá:

- egységes arculat, akadálymentes, gyalogos és zöld köztér,
- megmaradt az egykori Nemzeti Színházi emlékkő és az emblematis Gomba szökőkút,
- a terv igazodik a nagykörúti kerékpársávhoz és a téren megoldódik a szabályos kerékpáros közlekedés, valamint a Márkus Emília utca – Klauzál utca összekötés is,
- két MOL Bubi gyűjtőállomás és új kerékpártámaszok,
- a gömbkőris-fasor három értékes egyede megmaradt, az eredeti tervekhez képest is hússzal több fa lett a téren,
- a fák hosszú, egészséges jövőjét biztosító speciális ültetőrendszer, a Stockholm Faültetési Módszer szinte a térfelszín egy kiterjedt része alatt fejt ki jótékony hatását,
- új szigetelést kapott az aluljáró,
- több hulladékgyűjtő mellett a felszínen helyet kap egy öntisztító, akadálymentes, nyilvános WC.

3. Blaha Lujza tér

10.2. Somogyi Béla utca megújítása

A Józsefvárosi Önkormányzat 2021 novemberében döntött az utca megépítésének finanszírozásáról az ajánlat szerinti 220 millió forintos értékben. Ennek érdekében egy háromoldalú megállapodás jött létre a Budapest Fővárosi Önkormányzattal és a BKK Zrt.-vel. A Somogyi Béla utca a Blaha Lujza tér és a Gutenberg tér között teljes hosszában megújult és 2022 őszén átadásra került, az alábbi részletek megvalósítása után:

- a Blaha Lujza tér torkolata sétálóterületté vált az Europeum garázsbehajtójáig
- a járdák kiszélesedtek,
- kiszélesedett és várakozótérre vált a Molnár Ferenc Magyar–Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola előtti rész,
- a korábbi halszálka parkolást a felújítás előtt már kialakított párhuzamos váltotta fel,
- 350 m²-nyi növényágyás létesült és a meglévő fák védelme mellett, 15 db új fa került elültetésre és várhatóan még további 9 db elültetésére is sor fog kerülni,
- a forgalmi rend egyirányúvá vált a Stáhly utca felé, az úttest pedig a járda szintjébe kerül és a közúti vonalvezetés is a biztonságosabb közlekedést segíti,
- kerékpárral mindkét irány biztonságosan járható, létesül 3 mikromobilitási pont,

- új közvilágítás létesült.

4. Somogyi Béla utca

10.3. Kiss József utca - Népszínház utca torkolat közterelésítése

A Népszínház utca a kerület egyik legsokszínűbb utcája. Az egykori kereskedőutca ma újra rengeteg különböző lehetőséget tartogat, a hagyományos józsefvárosi üzletek és vendéglátóhelyek mellett számos különböző nemzetiség ételeit lehet itt megkóstolni, miközben fontos közösségi közlekedési útvonal is ez a külvárosból befelé igyekvők számára.

[Kiss József utca és a Népszínház utca torkolatában](#) a Budapest Közút az Önkormányzat koordinációjában kb. 600 m² területet épített át, ebből 200 m² új növényágyás létesült, továbbá 9 fa, és több mint 500 évelő, valamint cserje került kiültetésre. A felújítás 2021 nyarára készült el, az alábbi fejlesztésekkel egyetemben.

- gyalogos forgalom dominanciájának megerősítése,
- szűkebb úttest, szűkebb kanyarodási ívek,
- kitelepülésre használható kiteresedés,

- maximális ültethető famennyiség és a közlekedési igények biztosításával az elérhető legnagyobb zöldfelületek,
- zöldfelületek szárazságtűrő kialakítása.

5. Kiss József utca – Népszínház utca torkolat

10.4. Bacsó Béla utca megújítása

A Bacsó Béla utca Vásár utca és Bérkocsis utca közötti szakaszának testjellegű megnyitását a Józsefvárosi Önkormányzat megbízásából a Rév8 Zrt. valósította meg a Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt., a Józsefvárosi Közterület-felügyelet és a Budapest Közút Zrt. közreműködésével 2021. június 18. és október 3. között. A 2021-es tesztidőszak sikere és a lakosság körében végzett kérdőíves kutatás eredménye alapján a Józsefvárosi Önkormányzat úgy döntött, hogy 2022. március 25-től a Bacsó Béla utca Vásár utca – Bérkocsis utca közötti szakasza végleg sétálóutcává alakult.

6. Bacsó Béla utca

10.5. Déri Miksa utca megújítása

A Déri Miksa utca Nagyfuvaros utca és Rákóczi tér közötti szakaszának felújításáról az Önkormányzat 2018-ban döntött és pályázott a fővárosi TÉR_KÖZ programjában a megvalósítás támogatására. A pályázat kedvező elbírálásban részesült és 2019-ben elindult a tervezés, azonban az Önkormányzat 2020 elején úgy döntött, hogy klímabarátabb terveket készít és valósít meg. A sétány koncepcióterve 2020 nyarán igazi közösségi tervezéssel készült el, a kivitelezés 2022-ben megvalósult, és november 14-én átadásra került a Déri Miksa utca felújított szakasza. A Nagyfuvaros és Fecske utcák között pedig egy parkosított, játékra is alkalmas sétány jött létre, ami összekapcsolja a Nagy Ho-ho-horgász játszóteret és a Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ (JEK) eddig kerítéssel elválasztott zöldfelületét is. A klímavédelem jegyében a csapadékvíz egy részét nem a csatornába vezetjük, hanem a kiterjedt zöldfelületekre, így azok párologtatva hűtik a várost. Összesen 59 db új talajkapcsolatos fa került az utcába és 1360 m² új zöldfelület jött létre, ahol fontos szempont a biodiverzitás, a fajgazdagság, egy természetközeli hatás. A nyári hőségérzet, hőszigetelés csökkentésére lugas, pára- és ivókút került kihelyezésre. A felújítás további részletes műszaki tartalma, illetve az utcát érintő további hírek elérhetőek a <https://www.megujuloderiutca.hu/> honlapon.

7. Déri Miksa utca

10.6. Parkolási Stratégia megalkotása, közterek visszavétele

Az Önkormányzat már 2020-ban felismerte a lakossági parkolással kapcsolatos problémákat, vitairatot bocsátott ki, lakossági fórumot tartott, majd a Képviselő-testület által 2021. júniusában elfogadott Klímastratégia kiemelt intézkedési pontként kezelte a lakossági parkolás rendezését. A Klímastratégia részletesen kifejtette, hogy a kerület egyik legnagyobb problémája az, hogy a közterek nagy részét a közlekedési területek, a zöldterületek lehetséges helyeit pedig a parkolók foglalják el. Ennek feloldására át kell alakítani a kerület parkolási rendszerét, amely segíti a közterületi parkolási igények csökkentését és lehetőséget biztosít az egészséges utcák kialakításához.

Egy olyan adatalapú reform vált szükség, amely maga mögött hagyja a gépkocsihasználatot ösztönző berendezkedést és célja:

- a lakók és a kerületben dolgozók számára rendelkezésre álló szabad helyek növelése,
- a parkolóhelyet kereső járművek keringésének minimalizálása,
- mobilitási támogatás, közszolgáltatás igazságosabb újraosztása,
- közterületek demokratikus felszabadítása, gazdasági élet ösztönzése.

A Képviselő-testület 2022. szeptember 22-ei ülésén elfogadta a kerület Parkolási Stratégiáját és az új parkolási rendeletet. Ennek legfontosabb változása, hogy lakóhelyenként ezentúl legfeljebb két gépjárműre lehet igényelni kedvezményes lakossági várakozási hozzájárulást, mely kedvezmények mértéke - várakozási övezettől függően - az első gépjárműnél a korábbi 100%-ról legfeljebb 80%-ra, a második gépjárműnél a korábbi 100%-ról legfeljebb 50%-ra változik. 2023. tavaszán már látszik, hogy a lakossági várakozási hozzájárulások fizetőssé tétele beváltotta a hozzá fűzött reményeket. 2023 március közepéig 16%-kal kevesebb lakossági várakozási hozzájárulást adott ki a Józsefvárosi Gazdálkodási Központ a kerületieknek, mint 2022 márciusában. A lakossági parkolási rendszer átalakításának hatása egyértelműen érződik, kevesebb autó parkol Józsefváros utcáin és sokkal több a szabad parkolóhely.

Az új parkolási rendszer bevezetésével megnyílik a lehetőség a járda felületek teljes kihasználására, továbbá új zöldterületek kialakítására, fák ültetésére. Jó példa erre a Bacsó Béla utca Vásár és Bérkocsi utca közötti rövid szakaszának megnyitása (2021-ben egész nyárra, 2022-től pedig véglegesen) a helyi lakosok és vendéglátósok számára. Az utca megnyitása, a gépjármű forgalom előli lezárást és gyalogos-kerékpáros zóna kijelölését jelenti.

11. Zöldfelület növelés

11.1. Közösségi kertek

2020. szeptemberben született Képviselő-testületi döntés, arról, hogy a Magdolna utca 24., a Kőrös utca 4/B. és a Kálvária utca 9. alatti, önkormányzati tulajdonú üres telkek alkalmasak arra, hogy közösségi kertként kerüljenek hasznosításra. A döntést a 2022. május 5-i Képviselő testület megerősítette a Józsefváros közép-és hosszútávú vagyongazdálkodási tervének elfogadásával.

11.1.1. Grundkert

2021. júniusban született döntés az Önkormányzat tulajdonát képező Magdolna utca 24. szám alatti 722 m² alapterületű üres ingatlanon klímavédelmi és közösségépítő célból közösségi kert kialakítására irányuló együttműködési megállapodás megkötéséről a Grundkert Környezettudatos Közösségfejlesztő

Egyesülettel. A kertben 35 parcellát és 8 magaságyást művelnek jelenleg a kerttagok.

11.1.2. Tolnai kert

2020 szeptemberében nyílt meg a Tolnai utca 23. sz. alatti park pihenőkertként. A Tolnai kertben 2021 során kérdőíves felmérésben, a kertben tartott programokon és a Tolnai kert baráti csoportban gyűjtöttük össze, hogy milyennek képzelik el a Tolnai kertet a használói. A 2021-es kisebb beavatkozások (zöldfelületek kialakítása, házirend megalkotása, komposztáló kihelyezése) követően a Tolnai kert 2022 tavaszán újult meg, a Rév8 Zrt. által készített tervek alapján, a Józsefvárosi Gazdálkodási Központtal együttműködésben. A kivitelezés során új burkolatot kapott a kert, kihelyezésre került egy kerti tároló, egy ivócsap és tovább növekedett a zöldfelület új ágyások kialakításával. A komposztmestereknek köszönhetően elindult a komposztálás a kertben, és egy fűszerkertet is kialakítottunk. A kert több közösségi program helyszíne is volt idén, például madártani bemutató és méhészeti előadás is volt itt. A kertben lévő magaságyásokat 2022 tavaszától tavalyihoz hasonlóan lelkes helyiek gondozzák, és két kerületi óvoda is vállalt ágyást a kertben az idei évre.

8. Tolnai kert

A Kálvária utca 9. és a Kőrös utca 4/B. telken megkezdtek egy közösségi kert kialakítását, továbbá a Fővárosi Polgármesteri Hivatallal közös projektben további két telket (Magdolna utca 28. és az Auróra utca 19.) ajánlottunk fel közösségi kert kialakítására.

11.2. Kálvária tér zöldítése

A Kálvária téren 2021 őszén kezdetét vette egy 400 m²-es pihenőpark kialakítása a korábban cserjés, gazon önkormányzati területen. Automata öntözőrendszert kialakítása mellett, a területet füvesítésére, a kutyafuttató és a járda közötti szakasz cserjékkel való beültetésére került sor. Közel 660 db cserje és évelő növény került elültetésre a területen, ivóutak telepítése mellett.

9. Kálvária tér

11.3. Önkormányzati tulajdonú házak udvarainak zöldítése

A társasházi klíma- és környezetvédelmi pályázatokon nincs lehetősége indulni az Önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő bérházaknak, ezért külön program keretében 2022-ben összesen 6 társasház esetében kezdtük meg az udvarok zöldítését, melyek: Dankó u. 16.; Futó u. 27.; Lujza u. 34.; Szerdahelyi u. 18.; Práter u. 55.; Tömő u. 56.

A munkálatok az alábbiakra terjednek ki: meglévő fák ifjítása, csonkolása esetleg az elszáradt fák kivágása, meglévő föld felújítása komposzttal és termőfölddel történő feltöltése, ágyások kialakítása, növényzettel (egynyári, kétnyári, évelő virágok, cserjék, sövények) történő beültetése. A kis zárt udvarokba planténerek vásárlása, kihelyezése, feltöltése termőfölddel és beültetése virágokkal, cserjékkel, esetleg fákkal.

11.4. Utcafásítási program

11.4.1. A józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló 28/2014. (VII. 01.) önkormányzati rendelet módosítása

A 2022. október 20-i Képviselő-testületi ülésen módosításra került a természeti környezet védelméről szóló rendelet. A rendeletmódosítás érintette a fapótlási kötelezettséget, a módosítás az emelt minőséget képviselő fatelepítéseket egyrészt ösztönzi, másrészt pedig a többletköltségeket a visszapótlás során elismeri, illetve az ültethető minimális törzsátmérőt közterületi és a nem közterületi ingatlanok esetében is azonosan 5 centiméterben határozza meg. Továbbá egy új, átláthatóbb és rugalmasabb törzsátmérő-centiméter alapú elszámolást is bevezettünk.

11.4.2. Faültetés „Nincs utca zöld nélkül”

A 2022-es őszi ültetési szezonban 120 darab, összesen 11 különböző fajtát (csörgőfát, dízcseresznyét, eperfát, gyertyánt, hárst, japán akácot, oszlopos juhart, ostorfát, platánt és tulipánfát) ültetett el a JGK Zrt. Városüzemeltetési Igazgatóság Kertészeti Irodája. Helyszínek: Mátyás tér, Teleki tér, Szenes Iván tér, Koltói Anna tér, Losonci tér, Kálvária tér, Tbiliszi térés Magyarok Nagyasszonya tér, valamint a Tömő, Asztalos Sándor, Bíró Lajos, Jázmin, József, Reguly Antal, Strázsa, Százados, Vajda Péter, Villám, Salgótarjáni, Törökbecse utcák.

Az utcafásítási programunk fő célja, hogy némileg enyhítse a nyári hőhullámok hatását, mérsékelje a hősziget-hatást, közelebb hozza a természetet a lakókhöz, ami hozzájárul az itt élők fizikai és mentális egészségének javulásához, valamint, hogy minél előbb növelje a közterületeken burkolatfeltöréssel újonnan ültetett fák számát, illetve lehetővé tegye, hogy ne csak teljes pályafelújítás esetén merüljön fel faültetés lehetősége.

11.4.3. TÉR_KÖZ pályázat – felújítás, fásítás

2016-ban az Önkormányzat sikeresen pályázott a fővárosi TÉR_KÖZ pályázat keretében három, Palotanegyedbeli utca felújítására. A háromból 2019-ben megvalósult a Bródy Sándor utca és a Röck Szilárd utca felújításai, azonban a forrás és különösen a fővárosi támogatás jelentős része felhasználásra került. A kialakult helyzet nyomán 2021 végén az Önkormányzat úgy döntött, hogy a fennmaradó összegből a Rákóczi út és a Mikszáth tér közötti szakaszon fákat telepít, ahol a közműhelyzet ezt lehetővé teszi. A 2020-as gázvezeték rekonstrukció során az Önkormányzat védőcsöveket kért a kivitelezőtől, hogy a későbbi fásítás lehetővé váljon. Első körben kb. 15-20 fa elhelyezésére volt lehetőség a Bródy Sándor utcától északra. A fásítás befejezésének határideje 2023 év vége a Támogatási Szerződésnek megfelelően.

11.4.4. Zöldítsük ki Budapestet!

2022 őszén az Önkormányzat csatlakozott a *Zöldítsük ki Budapestet* Programhoz, melynek segítségével a társasházak (lakóközösségek) kérhetik, hogy házuk előtti közterületre ültessenek fát, úgy, hogy az ezzel járó költségeket részben a ház, részben az Alapítvány, részben az Önkormányzat fizeti. Az ültetés örökbefogadással is jár, melynek értelmében a lakóközösség vállalja a fa gondozását néhány évig. A beérkezett jelentkezések megvalósításának lehetőségeit jelenleg vizsgálja a JGK Zrt. Kertészeti Irodája.

12. **Védelmi intézkedések télen, nyáron**

A nyári forróságban, a hőérzet csökkentését párapapuk és szökőkutak üzemeltetésével igyekszünk segíteni.

Józsefvárosban összesen 8 db párapapú van az alábbi helyeken: Mátyás tér, Golgota tér, Tisztes utcai játszótér, Horváth Mihály tér, Gutenberg tér, Teleki tér, Kálvária tér, Losonci tér.

Szökőkutak működnek az alábbi helyszíneken: Horváth Mihály tér, Kálvária tér, Mátyás téri csobogó, Golgota tér, Mikszáth Kálmán tér, Corvin sétány.

Az ivókút hálózat fejlesztésén folyamatosan dolgozik Önkormányzat, jelenleg több, mint 35 helyen vannak ivókutak a kerületben. A Fővárosi Önkormányzat a „Több ivókutat a városba” projekt keretében további ivókutak kihelyezésének lehetőségét vizsgálja.

2022 évben az FKF Zrt.-vel közös együttműködésben egy locsolóautó folyamatosan a VIII. kerület rendelkezésére állt az utak locsolása, hűtése céljából.

A JGK Zrt. Városüzemeltetési Igazgatóságának valamennyi takarítógépe locsolási tevékenységet is végzett a hőségriadóval terhelt napokban a járdák, terek, parkok hűsítése céljából.

A kerületi idősklubok közül a klimatizált helyiségekkel rendelkezők szívesen várják a hűsölésre vágyókat a Mátyás tér 4-ben, a Baross utca 109-ben és a Víg utca 18-ban.

A hőségtől való védekezési lehetőségekről a megújult honlap folyamatosan tájékoztatja a lakosságot az alábbi elérhetőségen:

<https://jozsefvaros.hu/otthon/hirdetotabla/hirek/2022/06/hosegriado-a-jozsefvarosi-onkormanyzat-intezkedesei/>

A téli Vöröskód idején önkéntes járőrözést szervezett az Önkormányzat. Az esti órákban a kerület közterületein tartózkodók állapotának ellenőrzése, kritikus állapot, kihülés veszély esetén a mentőszolgálat értesítése volt a „járőrök” feladata. A Vöröskódról a honlapon és a Józsefváros újságban tájékoztatást adtunk, hogy mely fűtött intézményekbe térhet be az utcán tartózkodó.

13. 2023- 2024-es klímavédelmi célok

13.1. SECAP Felülvizsgálat

A SECAP elfogadásával a Hivatal vállalta, hogy két évente felülvizsgálja az intézkedési tervben javasolt intézkedéseket, illetve azt, hogy a vállalt célok elérése milyen ütemben halad. Az első beszámoló leadása 2024-ben esedékes.

13.2. Klímavédelmi pályázatok

13.2.1. Telkes Mária józsefvárosi társasházi zöldítési és klímavédelmi program

A 2023. február 23-ai Képviselő-testületi döntés értelmében (30/2023. (II. 23.) Kt. határozat) a [„Telkes Mária zöldítési és klímavédelmi társasházi támogatások”](#) program ismét meghirdetésre került, összesen 30.000.000 Ft-os keretösszeggel.

A program 2023-ban 5 megvalósulási céllal került meghirdetésre:

- Zöldudvar program
- Árnyékolási program
- Homlokzatzöldítési program
- Gangzöldítési program
- Kerti esővízgyűjtő program

A pályázat első fordulójának leadási határideje 2023.04.30., a második forduló pályázási szakasza: 2023.07.15-2023.08.31.

2022-ben a program keretében indult a Kerékpártároló program a fejlesztés sajátosságai miatt a [„Pécsi Eszter Társasházi Támogatások 2023”](#) program keretében elérhető a társasházak számára.

13.2.2. Kerékpáros közlekedés támogatása

A [Kerékpáros közlekedés támogatása pályázat](#) 2023. február 23-ai Képviselő-testületi döntés értelmében (31/2023. (II. 23.) Kt. határozat) ismételten meghirdetésre került, összesen 2.000.000 Ft-os keretösszeggel. A program keretében 2 modulra lesz lehetősége pályázni az érdeklődőknek; az „A” modul maximum 75.000 Ft-os vissza nem terítendő támogatást ad a kerékpár vásárlásra, a „B” modul maximum 25.000 Ft-os vissza nem terítendő támogatást ad biztonságos kerékpáros közlekedést kiegészítő vagy karbantartáshoz szükséges eszköz vásárlására.

A pályázat első fordulójának leadási határideje 2023.04.30., a második forduló pályázási szakasza: 2023.07.15-2023.08.31.

13.2.3. „Fogadj örökbe egy közterületet! 2023”

A 2022 májusában első alkalommal meghirdetett „Fogadj örökbe egy közterületet!” tárgyú pályázat keretében összesen hat közterület került örökbefogadásra, melyek gondozása 2023. márciusában megkezdődött. Mivel a pályázat sikeresnek bizonyult a 2023. március 30-ai Képviselő-testület újra meghirdette a pályázatot 64/2023. (III. 30) két fordulóban, melynek keretében – többek között – az alábbi feladatok ellátásában van lehetőség együttműködésre: közterület zöldfelületeinek gondozási feladatai ellátása, ládákbán/konténerekben lévő növények, virágágyások gondozási feladatainak ellátása, kutya-futtatók rendben tartása, adott közterületen a hulladékok rendszeres összegyűjtése, síkosságmentesítés, zöldfelületek felújítása pl. füvesítés, ültetés (közterület-alakítási tervet nem igénylő léptékben), talajcsere, talajjavítás, fahelyek rendbentartása, gondozása.

A pályázatokat 2024-ben is meg kívánja hirdetni az Önkormányzat.

13.3. Energetika

13.3.1. „Energiaszegénység csökkentése és a klíma-reziliencia javítása a Magdolna és az Orczy negyedben” Beruházási Konceptió kidolgozása

Az Önkormányzat által az „European City Facility – Városokkal a városokért – helyi fenntartható energetikai beruházások támogatása” című felhívásra benyújtott pályázatát az Energy Cities 2022. november 29-én nyertesnek hirdette ki. A megvalósítás során az „Energiaszegénység csökkentése és a klíma-reziliencia javítása a Magdolna és az Orczy negyedben” Beruházási Konceptió kidolgozására kerül sor. Ez lehetőséget teremt az Önkormányzat tulajdonában álló ingatlanállomány energetikai szempontú fejlesztései lehetőségeinek vizsgálatára, a lehetséges beruházások körének feltérképezésére, költséghatékonysági elemzésére.

13.3.2. ComActivate Program: Épületekkel kapcsolatos beavatkozások tervezése sérülékeny városnegyedekben

Az Önkormányzat egy nemzetközi konzorcium tagjaként nyújtotta be pályázatát az LIFE-2022-CET-ENERPOV felhívásra, amely 2023. március 15-én pozitív elbírálásban részesült. A 3 éves projekt várhatóan szeptemberben indul, a pályázati

célok négy közép-kelet-európai ország öt településén fognak megvalósulni. Az Önkormányzat, illetve a másik hazai konzorciumi tag, a Városkutatás Kft. közös célja, hogy az energiaszegénység által különösen érintett területeken egy városrészi szintű felújítási ütemtervet dolgozzon ki. A ComActivate program továbbá lehetőséget nyújt az épületfelújítások megkönnyítésére szolgáló önkormányzati eszköztár kialakításában, amely a know-how és tanácsadás nyújtásán túlmenően aktív projektmenedzsmentet és a szükséges közösségépítő kapacitásokat biztosítana a folyamat során. Mindez hozzájárul, hogy az Önkormányzat kibocsátás-csökkentésre vonatkozó vállalásai 2030-ig teljesüljenek.

13.3.3. Napelemes rendszer telepítése a Katica bölcsőde és óvoda közös épületén

A Magyar Természetvédők Szövetsége által elnyert „Energiaközösségek kialakítását és működését támogató mintaprojekt megvalósítása” című pályázat keretében a 1089 Budapest, Vajda Péter u. 37-39. szám alatt működő Katica Tagbölcsőde és Tagóvoda közös épületén napelemes rendszer telepítésére kerül sor, amely az intézmények energiaigényének jelentős részét biztosítja majd.

13.3.4. EPAH projekt

A projekt keretében energiaszegénység-elemzés elvégzésére kerül sor minimum 100 önkormányzati tulajdonú lakás felmérése alapján, valamint intézkedési javaslatok kerülnek megfogalmazásra. A felmérésének lehetséges integrációjának megvizsgálása is bekerül a bérleményellenőrök feladatai közé.

További 2 db szemléletformáló workshopot tartunk a lakosság számára 2023 második felében, különös figyelmet fordítva arra, hogy hatékony kommunikációs stratégiák kerüljenek meghatározásra a sérülékeny fogyasztók bevonására.

13.3.5. Folyamatos energia-monitoring, az energiagazdálkodási adatbázis használata

Az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok tekintetében valamennyi fogyasztási helyre vonatkozó energiagazdálkodási adatbázis létrehozásával, fogyasztási és pénzügyi statisztikák készítésével és ellenőrzésével a cél az energiafelhasználás racionalizálása, a kiugró értékű számlák kiszűrése, az egyes fogyasztási helyek

energiahatékonyabbá tétele. A folyamatos monitoring segítség lehet továbbá az energiabeszerzések és a közműszerződések optimalizálása során. 2023-ban 20 db önkormányzati tulajdonú középület energetikai auditját végezzük el.

13.3.6. Otthonfelújítási program

Az Önkormányzat a következő években tovább kívánja folytatni az Otthonfelújítási programot, melynek részeként kifejezetten energetikai felújítások támogatását is tervezi.

13.4. **Közlekedés, mobilitás**

13.4.1. Csarnok-Népszínház-Magdolna Forgalomcsillapítási Projekt

Olyan városnegyedeket szeretnénk létrehozni, amelyek nem az autók, hanem az emberek számára vonzóak. Ennek érdekében három alap célt fogalmaztunk meg az itt lakók nyugalma érdekében:

- Csökkenteni az áthaladó gépjármű forgalmat,
- Lassítani, csillapítani a megmaradó forgalmat. A gépjármű forgalom csillapítása azt jelenti, hogy ugyan minden helyszín elérhető lesz autóval Józsefvárosban, de csak akkor, ha jól megtervezi a sofőr az útját,
- Vonzóbbá tenni a gyaloglást és a kerékpár használatát.

A Magdolna negyedben a Dankó utca a Mátyás tértől egyirányú lesz a gépjárművek számára. A lassabb gépjárművezetés elősegítése érdekében szűkítjük a forgalmi sávot és minden utcában megszüntetjük a járdán való parkolást. A kivitelezés várhatóan 2023 második negyedévében valósul meg az alábbi műszaki tartalommal:

- Járdafelszabadítás, azaz járdán való parkolás megszüntetése: 306 db
- Összesen megszűnő parkolóhelyek száma: 23 db
- Új gyalogosbarát keresztezések száma: 6 db
- Gépjármű forgalmi irányok megváltozása: 6 db
- Gépjármű forgalmi szűrő: 3 db
- Kerékpárral használható új, kétirányú szakaszok: 13 szakasz

A Csarnok negyedben a helyiek lakókörülményeinek javítása érdekében a kelet-nyugat és észak-dél irányú átmenő forgalmat is csökkenteni szeretnénk. A gépjárműforgalom lassítása érdekében a keresztezések között váltakozó parkolással

és elhúzásokkal segítjük a megfelelő sebesség választását, azaz a gépkocsiknak kis kitérőt kell tenniük, miközben áthaladnak az utcán. Mivel elsődleges célunk a gyaloglás és kerékpározás vonzóbbá tétele, a kényelmesebb gyalogos átkelés érdekében szűkítjük a fordulóíveket és a negyed minden utcája újra kerékpározható lesz két irányban.

A kivitelezés várhatóan 2023 második negyedében valósul meg az alábbi műszaki tartalommal:

- Járdafelszabadítás, azaz a járdán való parkolás megszüntetése: 35 jármű
- Összesen megszűnő parkolóhelyek száma: 61 jármű
- Gyalogosbarátá fejlesztett kereszteződések száma: 15 db
- Gépjárműforgalmi irányok változása: 7 szakasz
- Gépjárműforgalmi szűrő: 3 db
- Kerékpárral új, kétirányú szakaszok: 30 szakasz

A Népszínház negyed legnagyobb változása, hogy a széles kereszteződéseket gyalogosbarát járdafülekkel és szigetekkel látjuk el. Így a II. János Pál Pápa tér kereszteződései és a Kiss József és Bezerédj utca kereszteződése biztonságosabb és kényelmesebb is lesz a gyalogos közönségnek. A kivitelezés várhatóan 2023 második negyedében valósul meg az alábbi műszaki tartalommal:

- Járdafelszabadítás, azaz a járdán való parkolás megszüntetése: 24 jármű
- Összesen megszűnő parkolóhelyek száma: 28 db
- Új gyalogosbarát kereszteződések száma: 13
- Gépjármű forgalmi irányok változása: 6 szakasz
- Gépjármű forgalmi szűrő: 1 db

13.4.2. Kerékpáros programok

Korábbi években több kerékpáros programot is szervezett a Közösségi Részvételi Iroda, többek között az alábbiak voltak:

- felnőtt kerékpáros oktatás (kezdő és újrakezdő szint)
- gyermek kerékpáros oktatás
- Bringázz a munkába! kampányban való részvétel
- Bringás reggeli
- Critical Csepp

A fenti eseményeket, a nagy sikerre való tekintettel 2023-ban és 2024-ben is megszervezzük, az eddigi tapasztalatok és visszajelzések beépítésével, illetve új kerékpáros programokon való részvételt is tervezünk (pl. Józsefváros nevezetességeinek megismerése kerékpárral stb.)

13.5. Szemléletformálás

13.5.1. Hulladékkezelési szemléletformálás

2023-ban a lakossági szemléletformálás központi témája a hulladékkezelés és hulladékcsökkentés lesz. Közösségi média felületeinken rövid informatív bejegyzések formájában tájékoztató kampányt indítunk a melynek célja a háztartási hulladék mennyiségének csökkentése. A kampány részeként a lakosság számára játékos pályázatot tervezünk.

A kerület tudatos hulladékgazdálkodásának működése érdekében folyamatban van egy „hulladékgyűjtő” térkép elkészítése, mely a különböző típusú hulladékok (szelektív, komposzt, elektronikus, veszélyes) leadási helyszíneit jelöli.

2023 tavaszán csikkmentes kampány indul a közterületen eldobott csikkek mennyiségének csökkentése érdekében. Egy pilot program keretében a Magdolna negyedben a cigarettacsikk-tartók felmérését követően a csikk tartók számát növeljük, frekventált helyeken önálló oszlopos csikkgyűjtőket helyezünk ki, köztéri tájékoztató táblákat helyezünk ki parkokba, játszóterekre. A programot terveink szerint a kerület többi negyedében is folytatjuk.

A komposztláda-program (lakossági és intézményi) folytatását szintén tervezzük a következő években is.

Józsefvárosban egyre több helyen van lehetőség leadni a használt sütőolajat. Az önkormányzat honlapján térkép fogja mutatni, hogy hol és mikor, mely helyeken, milyen időpontokban adható le ingyenesen a használt olajat a kerületben. Felhívjuk a társasházak figyelmét arra, hogy a Biofilter Zrt. számukra ingyenes használt sütőolaj elszállítási szolgáltatást biztosít, illetve a használt olaj gyűjtésének lehetőségéről folyamatosan tájékoztatni fogjuk a lakosságot és további gyűjtőpontok kialakítása

érdekében igényfelmérést végzünk, hogy a kerületben növeljük a használt olaj gyűjtési lefedettséget.

13.5.2. Óvodai Programok

Az óvodai csoportok szemléletformálása érdekében 2022 év végén kötött szerződés alapján a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület energiatudatosságról szóló foglalkozást és képzést tart a kerület tizenegy óvodájában 2023. első félévében. A Józsefvárosi Óvodák tagóvodái közül több Zöld Óvoda és Madárbarát Óvoda is van, ahol jelenleg is magas színvonalú környezeti nevelés zajlik.

Az Önkormányzat és a Fűvészkeret közötti együttműködés az óvodai csoportok látogatásával kapcsolatban tovább folytatódik.

13.5.3. Környezetvédelmi Program

Budapest Főváros VIII. kerület környezetvédelmi állapotáról Települési Környezetvédelmi Program készül 2023-ban. A Program (2023-2028. évre vonatkozó Környezetvédelmi Program) elkészítését - jogszabály alapján kötelezően elkészítendő dokumentum - a Pannon Natura Kft. nyerte el. A program készítése két ütemből áll, az első az állapotfelmérés (jelenleg ez zajlik, beletartozik a lakossági kérdőív adatainak feldolgozása is), a második a programalkotás (feladatokkal, célok meghatározásával, felelősökkel stb.), elfogadásának várható időpontja 2023 második fele.

13.6. Komplex intézkedéseket magukba foglaló kerületben zajló városfejlesztési projektek és zöldfelület-fejlesztési tervek

13.6.1. Extenzív Zöldterület

Extenzív zöldfelületnek nevezzük azokat a zöldfelületeket, amelyet csak minimális mértékben gondoznak, területén a természeti és ökológiai törvényszerűségek zavartalanul érvényesülnek. 2021-ben a Benyovszky Móric téren már megvalósult, 2023-ban pedig a JGK Zrt. Kertészeti Irodája az alábbi helyszíneken valósítja meg ezt a gondozási formát összesen 5000 m² területen: Magyarok Nagyasszonya tér, FiDo Park; Golgota tér, Vajda Péter utca osztósáv; Horváth Mihály tér.

13.6.2. Mikroparkok – Zsebparkok

A Közösségi Részvételi Iroda 2021-ben „A Te pénzed, a te döntésed” jelmonddal közösségi részvételi költségvetési ötletpályázatot indított. a felületre számos zöldítéssel, zöldfelület növeléssel kapcsolatos ötlet (igény) érkezett. A „Mikroparkokkal a nyári hőség ellen” címen benyújtott pályázat mind a három körzetben első helyen végzett a szavazáson. A Rév8 Zrt. megkezdte a mikroparkok tervezését és megfelelő helyeinek kijelölését. A mikroparkok várhatóan 2023 őszére elkészülnek.

13.6.3. Koszorú utca 26. saroktelek átalakítása és új közösségi kertek kialakítása

A Magdolna és Koszorú utca sarkán jelenleg üres telek található. Terveink szerint a Magdolna utca felé eső telekrészen burkolt játék-, és oktatótér lesz kialakítva a gyerekek számára firkafallal, hálós játszóhellyel, ülő- és ugrálóhengerekkel, kültéri tanteremmel. A területet a telek másik részével egy nagy, kerek kövekkel teletűzdelt esővízelvezető árok köti össze. Az ülőfelületek jellemzően az esőkert-tanösvény-liget területén és mentén helyezkednek majd el, a többi telekrész jellemzően inkább a mozgás és séta területei lesznek. A telket a tűzfalak felől és az utcai oldalokról is térhatároló cserjék veszik majd körül.

A Kőrös utca és a Kálvária utca sarkán található, jelenleg üres telken megkezdődött egy újabb közösségi kert kialakítása, ahol közösségi programok és események is lesznek, a nyitás 2023 nyár végén várható.

13.6.4. Alföldi utca – Népszínház utca torkolat közterésítése

A Népszínház utca közterésítése több ütemben valósul meg, a Kis József utcai torkolatban elvégzett munkálatokat, az Alföldi utcai kereszteződés megújítása követi, melyet két ütemben tervezünk végrehajtani, a következő műszaki tartalommal:

- gyalogos forgalom dominanciájának megtartása, kiemelt csomópont,
- kiteresedések, szűkebb kanyarodási ívek, egyirányú Alföldi utca,
- kereskedelmi rakodás rendezésre,
- maximális ültethető famennyiség, elérhető lehető legnagyobb zöldfelületek,

- zöldfelületek ökológus kialakítása, esőkerti funkciók létrehozása – a tetőkre eső csapadék zöldfelületi gyűjtése, csatornarendszer tehermentesítése.

A tervek megvalósítása 2023. év végére várható.

10. Alföldi utca - Népszínház utca torkolat

13.6.5. Bacsó Béla utca megújítása

A Bacsó Béla utca Vásár utca és Bérkocsis utca közti szakaszát 2022. március 25-től sétáló utcává nyilvánította Józsefváros Önkormányzata. A döntést megelőző teszt időszakokkal együttesen eltelt két év tapasztalatai alapján az utca egészét lakossági véleményezéssel egybe kötve újraterveztük. A tervek szerint nemcsak a gyalogos sétány újul meg, hanem az egész utca, a Rákóczi tér – Népszínház utca közötti teljes szakaszon. Több szabadföldbe ültetett fa és zöldfelület szerepel a tervekben, ezeknek köszönhetően nyáron hűvösebb lesz az utca, kellemesebb lesz végigsétálni rajta. A tervezési engedélyezési eljárás jelenleg is folyamatban van, a beruházás az alábbi tartalommal 2023. 4. negyedévére készülhet el.

- a Bérkocsis és Vásár utcák közötti szakaszon sétálóútca jön létre minél több fával és zöldfelülettel,
- helyet kapnak a már most meglévő és esetleg később érkező vendéglátóhelyek is, valamint kisebb utcai rendezvények,

- az egész utca járdaszintbe lesz emelve a kényelmesebb gyalogos közlekedés érdekében,
- a Népszínház és Bérkocsis utcák közötti szakasz gyalogosbarát, fás, zöldfelületekkel ellátott utcává alakul,
- a Bérkocsis utcai csomópont kiemelésre kerül,
- műszaki megoldásokkal rendeződik a zsákutca forgalma, a ki- és behajtás rendje,
- a lehetőségekhez képest minél több fa és növényágyás kap helyet,
- erősödik a közvilágítás.

13.6.6. Práter utca megújítása

2021-ben döntés született a Corvin Sétány Program közterületi programjának befejezéséről, ennek első lépéseként az önkormányzat felkérte befektetői partnerét, a Corvin Zrt.-t, hogy a már meglévő terveket vizsgálja felül és módosítsa azokat a 2020. évben elfogadott Klímavédelmi Intézkedési Tervben szereplő szempontok alapján. A vázlattervek lakossági véleményezése után elkészültek az engedélyezési tervek, melynek főbb tartalmi elemei a következők:

- új térkőburkolat a járdán,
- megújul a közvilágítás,
- fasor jön létre,
- szélesebbek lesznek a járdák, kényelmesen lehet kétirányban kerékpározni a beruházással érintett utcaszakaszon, a csomópontokban mikromobilitási pontok jönnek létre,
- a Szigony utcai kereszteződésben külön beruházásban létrejött Bubi pont is növeli az utcában a kerékpározási kedvet,
- a csomópontokon az úttest a járdaszintbe kerül és járdafüleknek köszönhetően szűkül a kanyarodási ív, azok a gépkocsikat lassításra készítetik, akadálymentesek, és beláthatóak,
- a Szigony utcai csomópontokon a biztonságot járdaszintbe emelt úttest mellett még kijelölt gyalogos átkelőhelyek (zebrák) is erősítik,
- több koncentrált rakodóhely kerül kijelölésre.

A kivitelezési folyamat közbeszerzése lezárult, folyamatban a szerződéskötés a nyertes ajánlattevővel, a munkálatok várható befejezése 2023 év vége.

11. Práter utca látványterv

13.6.7. Horváth Mihály tér átalakítása

A Horváth Mihály tér történeti, kulturális, városképi és funkcionális szempontok szerint is kiemelten fontos része Józsefvárosnak. Az utóbbi években megújult a templom homlokzata, az egykori telefonközpont luxusszállodaként újult meg és a foghíj is beépítésre kerül. A tér tervezése 2019 tavaszán indult el, majd egy hosszabb szünetet követően 2021 tavaszán gyorsult fel még zöldebb irányba. A tér megújításának tervezési és engedélyezési folyamatai lezárultak, jelenleg a kivitelező közbeszerzése zajlik. A felújítása befejezése 2023 év végére várható, főbb elemei a következők:

- egységes arculatú burkolatok, épített elemek,
- sok árnyas gyalogos- és ülőfelület, kitelepülési lehetőségek,
- a templom előtt szilárd burkolatú teresedés biztosítja rendezvényeknek a helyszínt,
- járdaszintbe emelt csomópontok és a forgalmat terelő növénykazetták,
- kb. 900 m² zöldfelület jön létre és 19 db új fát ültetünk, bővíthet a Baross utcai fasor is,

- a növénytelepítés fontos szempontja a biodiverzitás és a természetközeli hatás,
- a Pázmány szobor jelenlegi helyén kerül megőrzésre és a téren minden évben felállított karácsonyfa helye is megmarad.

13.6.8. Illés utca felújítása

Az Illés utca a VIII. kerület Józsefváros, Losonci negyed és az Orczy negyed határán található É-D-i irányú utca, mely az Orczy kertet és a Kálvária teret köti össze. Északról a Baross utca, Délről a Korányi Sándor utca határolja. Jelentős nagyságú zöldfelületeket köt össze ez a tengely, melyre DNy-i irányból a Fűvészkert és a Losonci tér zöldfelületei fűződnek fel, ÉK-ről pedig a Kálvária tér. Az utca széles, 1×1 sávon közlekednek az autók, mellette mindkét oldalon párhuzamos parkolóság, emellett 2,5-4,5 m szélesség között változó zöldsáv és járda mindkét oldalon. A járda burkolatai töredezettek, aszfaltborításúak. Több helyen kitaposásokat vagy a meglévő térkövezett felületeket látni a zöldfelületen, ahol a lakók az épületből kihúzzák a szemetéseket az utcára. Az utcában több nagyobb építkezés is folyik, amelyek a közterület állapotát jelentősen lerontották és az utca már az építkezések előtt is megérett a felújításra, ezért döntött az Önkormányzat úgy, hogy felülvizsgálta az Illés utca felújításának terveit, és lakossági véleményeztetésre bocsátotta azokat 2022 év végén. Az utca felújítása várhatóan az alábbi műszaki tartalommal, 2025. évben valósulhat meg.

- külön parkoló-, gyalogos- és kerékpársáv kialakítása és autós-, gyalogos- és kerékpáros forgalom kiszolgálására egyaránt alkalmas közterület kialakítása,
- közműhelyzet függvényében fák, fasor, növények, ágyások telepítése és az ezekhez szükséges öntözőhálózat kialakítása, a megtápláláshoz szükséges vízbekötés, valamint közterületi vízóra akna kiépítése,
- ülőbútorok, szemetések, ivókút, kutyapiszokgyűjtők és kerékpártámaszok elhelyezése,
- a csapadékvíz elvezetés rácsos folyókéval való elvezetése,
- a korábbi tervhez képest több fa telepítése a közművek figyelembevételével,
- különös tekintettel a kerékpár- és a gyalogos közlekedés biztonságos elválasztására: 3 m-nél nem szélesebb forgalmi sáv, 2 m-nél nem szélesebb parkolóság,

- a kerékpársávok folytatásának vizsgálata (a Fűvészkert oldalán és az átellenes oldalon a Korányi Sándor utcai körforgalomnál a semmi fut; a Kálvária térenél nincs ábrázolva a csatlakozás),
- a Práter utca – Kőrös utca kereszteződésnél a Práter utca 118. sz. épület elé bekanyarodó gyalogossáv szükségességének felülvizsgálata,
- a csatlakozó utcák legalább utcaszegély szerinti ábrázolása, mivel ennek hiányában nem lehet az Illés utca forgalmi- illetve gyalogossávjainak helyes csatlakozását ellenőrizni,
- a Korányi Sándor utcai körforgalomnál az NKE felé még egy zebra elhelyezése, mert itt lesz a Campus új bejárata: a körforgalmi elrendezés úttervezői felülvizsgálata a sebességcsökkenté
-
- s és a gyalogosbiztonság alapelveivel – jogszabályilag lehetséges legszűkebb kanyarodó ív használata, az átkelés minél keskenyebb forgalmi sávokon való biztosítása,
- Fűvészkert bejárat előtti teresedés hangsúlyosabbá tétele.

13.6.9. Losonci tér megújítása

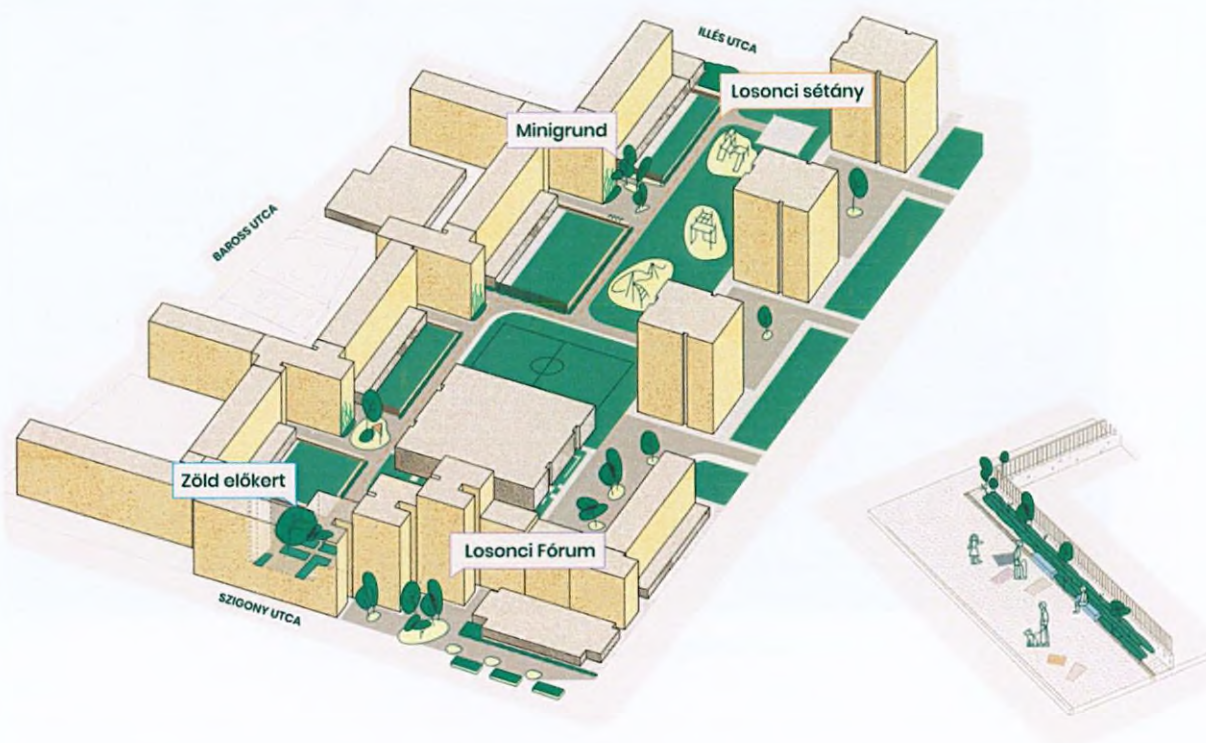
A projekt a Losonci téri lakótelep által körülölelt terület megújítását célozza. A lakótelep megismerése, az interjúk lefolytatása és az analízisek elkészítése után beazonosítottuk azokat a helyszíneket, amelyek átalakításával közösségépítő funkciók, zöldfelületek és az aktív testmozgást ösztönző elemek helyezhetőek el a Losonci téri lakótelep különböző pontjain. Az öt kijelölt akcióterületre vonatkozó közterület megújítási tervek 2022 során készültek el, közösségi tervezés alapozta meg a tervezést. A Losonci tér kijelölt akcióterületei 2023 során újulnak meg.

A tervek szerint a panelházak közötti terek és az ezeket összekötő sétány is megújul, a tervezésnél figyeltünk a mostani szélsőséges időjárási viszonyokra. A terv fő jellemzői:

- talajkapcsolatos fák évelőágyásba ültetve,
- árnyékolás, ülőhelyek a fák alatt,
- közösségi kertészkedésre használható zöldfelületek,
- a csapadék hasznosítását biztosító esőkert kialakítása,
- üres falfelületek zöldítése,

- fitness eszközök és játékos elemek,
- kerékpár-, babakocsi- és rollertárolók.

12. Losonci tér látványterv

13.6.10. Szeszgyár utca megújítása

A Józsefvárosi Önkormányzat 2022-ben megnyitotta a Szeszgyár utca folytatását a Szeszgyár közt, a Kőrös utca és a Visi Imre utca között. A fal lebontásával egy új köztér született. Az új Szeszgyár köz rövid és gyors összeköttetést teremt a Visi Imre utca és az Illés utca között a kialakult köztér alkalmas lehet szabadtéri sportolásra és kikapcsolódásra. A teljes Szeszgyár utca komplex közterületi fejlesztésének tervezése 2022-ben indult el, a lakosság és az érintett szolgáltatók 2022. decembere és 2023. januárja között véleményezhették a terveket. A tervek szállítása 2023 évben várható, ezt követően indulhat a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás kiírása.

A terv fő jellemzői:

- biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés,
- szélesebb járdák,
- a Csobánc utcai csomópont kiemelése járdaszintre,
- szabadföldbe ültetett fák, évelő növényágások,
- megújuló burkolatok: térkő a járdákon, aszfalt az úttesten,

- megújuló közvilágítás.

13. Szeszgyár utca látványtervek

13.6.11. Utcafásítási Program

A kerületi Településfejlesztési Konceptió (2019), Integrált Településfejlesztési Stratégia (2015 és 2020), Klíma Intézkedési Terv (2020), Klímastratégia (2021) ha más megfogalmazással is, de egymásra épülve egyaránt kijelölte az Önkormányzat útját, hogy egy jelentősen zöldebb irányban induljon el. A Klímastratégia 2030-ra megfogalmazza, hogy „nincs utca zöld nélkül”, ezért egy Utcafásítási Programmal nagy vállalást tesz az Önkormányzat. A Program fő célja, hogy közelebb hozza a természetet a lakókhöz, amely hozzájárul az itt élők fizikai és mentális egészségének javulásához, valamint hogy minél előbb növelje a közterületeken burkolatfeltöréssel újonnan ültetett fák számát, illetve lehetővé tegye, hogy ne csak teljes pályafelújítás esetén merüljön fel faültetés lehetősége. Az Utcafásítási programban részt vevő utcák:

Nagyfuvaros utca – Népszínház utca kereszteződés; Lujza utca; Kiss József utca; Német utca; József utca; Tolnai Lajos utca; Kun utca; Teleki László tér; Karácsony Sándor utca; Kisfaludy utca; Corvin köz.

13.6.12. Krúdy és Mária utcák megújítása

A Palotanegyedben újabb két utcaszakasz újul meg, a Krúdy utca a Röck Szilárd és a Lőrinc pap tér közötti szakaszon, és a Mária utca a Krúdy és Baross utca közötti részen, illeszkedve a Palotanegyed utcáinak és tereinek eddigi átalakulásához. A terv célja, hogy a Kálvin tértől a Nagykörútig kényelmesen el lehessen jutni gyalogosan. Jelenleg a Lőrinc pap tér és a Nagykörút között a járdák nagyon keskenyek, alig fér el két ember egymás mellett, és babakocsival is nagyon kényelmetlen végigsétálni. A tervezett átalakításoknak köszönhetően akadálymentesen lehet majd eljutni egyik csomópontból a másikba, valamint a Palotanegyed kerékpárral is könnyebben megközelíthető lesz.

Mindkét utcában egyoldali parkolási rend lép majd érvénybe, így a járdák sokkal szélesebbek lesznek. A tervek készítésekor fontos szempont volt, hogy a lehető legtöbb fát ültessük el az érintett útszakaszon. Ez azonban a felszín alatt futó közművezetékek miatt nem mindenhol lehetséges. Ahol ez nem oldható meg, oda évelőágyások és cserjék kerülnek, illetve a már meglévő ágyások is megújulnak. A tervezési engedélyezési eljárás jelenleg is folyamatban van, a beruházás az alábbi tartalommal 2023. 4. negyedévére készülhet el. A terv az alábbi műszaki tartalommal rendelkezik:

- a Krúdy és a Mária utcákban egy szintbe kerül a járda az úttesttel,
- szélesebb járdák,
- szabadföldbe ültetett fák és több zöldfelület,
- a két utca kereszteződésénél szűkül az útpálya a gépkocsik sebességének csökkentése és a gyalogosbiztonság érdekében,
- a Lőrinc pap tér és a hotel között szervesebb kapcsolat jön létre, nőnek a gyalogos felületek,
- javul a közvilágítás.